

Openbaar lichaam

Jaarstukken 2019

2 april 2020

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	3
Voorwoord	3
Financieel resultaat over 2019	5
Economische situatie	6
Wet- en Regelgeving	6
Covid-19 virus	7
Paragrafen	7
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	7
Financiering	11
Bedrijfsvoering	13
Verbonden partijen	15
Organisatie en ontwikkelingen	16
Controlling	16
Dienstverlening 2019	16
Kerngegevens	28
Jaarrekening 2019	29
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	30
Balans per 31 december 2019 (na resultaatsbestemming)	33
Toelichting op de balans	34
Overzicht van baten en lasten 2019 t.o.v. de begroting(swijziging)	45
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	46
Analyse afwijkingen t.o.v. de begroting(swijziging)	52
Begrotingsrechtmatigheid	53
Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead	54
Overzicht van structurele en incidentele baten en lasten	55
Kasstroomoverzicht	57
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	58
Toerekening taakvelden	59
Ondertekening jaarrekening	60
Overige gegevens	61
Statutaire bepalingen betreffende resultaatbestemming	61
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	62

Bestuursverslag

Het Bestuur van het Openbaar Lichaam Kredietbank Limburg biedt hierbij zijn jaarrekening aan voor het boekjaar dat is geëindigd op 31 december 2019.

In dit bestuursverslag zijn ook de verplichte paragrafen opgenomen zoals deze zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Voorwoord

Volop in de verandering en aan de slag met "Anders Denken Anders Doen" hebben we in 2019 een traject ingezet naar uniforme werkprocessen. Op deze manier kunnen we eenduidige management informatie gaan genereren om de lerende organisatie verder handen en voeten te gaan geven. Nadeel van deze overgangperiode is dat vergelijkingen met cijfers uit het verleden moeilijker te maken zijn. De namen van producten zijn veranderd in 2019. De laatste slagen die we gemaakt hebben zijn ingevoerd op 1-1-2020.

Ondanks dat we in een overgangperiode zitten, kunnen we wel constateren dat het aantal aanvragen voor schuldhulpverlening is gestegen met ruim 18%. Hierdoor hebben we in 2019 meer mensen met problematische schuldenproblematiek kunnen helpen en hun weer perspectief kunnen geven op een betere toekomst. Als we kijken naar het gemiddeld schuldenbedrag waarmee mensen zich aanmelden dan is dat bij KBL een bedrag van € 41.300. Als we dat afzetten tegen het landelijk gemiddelde dan is dat € 43.300 (cijfers van de NVVK). Daarmee zitten we dus lager dan het landelijk gemiddelde. Hoe lager het gemiddeld schuldenbedrag is hoe sneller we mensen traceren.

Als je kijkt naar de landelijke cijfers dan wordt slechts 13,8% van de huishoudens met risicovolle of problematische schulden hiermee geholpen. Met elkaar moeten we vol blijven inzetten om de schaamte die mensen weghoudt bij de schuldhulpverlening te overwinnen. Daarnaast zullen we drempelverlagend en outreachend moeten blijven werken om mensen met schulden snel en goed te kunnen helpen. Ook landelijk is hier volop aandacht voor.

Saneringskredieten First! Is een ontwikkeling die we medio 2019 hebben doorgevoerd. Door schulden van klanten op te kopen hebben onze klanten nog maar één schuldeiser, die ook nog eens sociaal incasseert. Hiermee creëren we snel perspectief voor onze klanten waardoor de stress snel afneemt. Dit heeft in 2019 geresulteerd in een toename van de Saneringskredieten met 155% (van 67 in 2018 naar 171 in 2019).

Inmiddels worden een aantal pilots bestendigd qua dienstverlening. Met de Sociale Verzekeringsbank hebben we eind 2019 de pilot omgezet in structurele dienstverlening. Ook de pilot met WSP Parkstad is succesvol gebleken. We werken nog steeds samen en zijn ook deze samenwerking aan het omvormen in structurele dienstverlening aan de werknemers van WSP Parkstad.

In 2019 zijn er in de bedrijfsvoering ook veel zaken veranderd. De ICT infrastructuur is in zijn geheel geüpdatet. De telefonie is veranderd. Medewerkers met klantcontacten hebben mobiele telefoons gekregen om meer plaats- en tijdonafhankelijk te kunnen werken. Er heeft een grote interne verschuiving plaatsgevonden zodat eenieder beter gegroepeerd in het pand zit. We hebben verbeterlagen gemaakt in het informatiebeheer en de informatieveiligheid. Daarnaast hebben we alle klantprocessen aangepast en herschreven in referentiewerkprocessen.

Samengevat kan KBL terugkijken op een geslaagd 2019. Dit is een groot compliment aan de medewerkers van KBL. Ondanks dat de winkel volop in de verbouwing zat ging de

dienstverlening aan onze klanten gewoon door. De basis voor de lerende organisatie is gelegd!

Dhr. P.M.A. van Zutphen
Voorzitter KBL
Geleen, april 2020

Financieel resultaat over 2019

Ook in 2019 heeft KBL gebruik moeten maken van een begrotingswijziging. Reeds in 2018 was bekend dat dit noodzakelijk was vanwege de toename van het aantal bewindvoerderszaken. De begrotingswijziging was noodzakelijke omdat we een eigen vermogen hebben van € 0.

Door meer dienstverlening en dus hogere bedrijfsopbrengsten kan het jaar 2019 afgesloten worden zonder verlies. Het uiteindelijke resultaat valt per saldo zelfs € 232.000 gunstiger uit dan de bijgestelde begroting 2019. Dit bedrag hebben we in mindering gebracht op de bijdrage van de gemeenten waardoor we per saldo op € 0 uitkomen.

Samenvattend:

De feitelijke bedrijfsopbrengsten (exclusief de mutatie in de voorziening en verrekening van het negatieve exploitatieresultaat) zijn in 2019 € 1.333.000 hoger dan in 2018.

De opbrengsten schuldhelpverlening zijn € 813.000 hoger. De opbrengsten budgetbeheer zijn € 212.000 hoger mede als gevolg van de tariefsaanpassingen.

De opbrengsten beschermingsbewind zijn € 250.000 hoger als gevolg van een groter aantal onder bewindgestelden. De rentemarge is € 18.000 gestegen als gevolg van het ontvangen rentedeel van de gemeenten. De overige opbrengsten zijn per saldo € 40.000 hoger.

De lasten zijn in 2019 met € 667.000 gestegen ten opzichte van 2018 (€ 9.082.000 t.o.v. € 8.415.000).

De post salarissen is toegenomen met € 582.000. Naast de grotere formatie in 2019 zijn de salariskosten gestegen als gevolg van indexatie, functieherwaardering, anciënniteit en promoties naar de eindschaal. Verder zijn de premies sociale lasten en pensioen verhoogd. De overige personeelskosten zijn per saldo € 5.000 lager dan in 2018. De wachtgelduitkeringen zijn in 2019 € 8.000 hoger dan in 2018. De afschrijvingslasten zijn in 2019 € 38.000 lager dan in 2018.

De huisvestingslasten zijn € 9.000 hoger dan in 2018. De bureau- en administratielasten zijn in 2019 € 12.000 hoger dan in 2018. De beheerslasten zijn € 49.000 hoger als gevolg hogere advieskosten in het kader van informatiemanagement en procesoptimalisatie. De mutatie in de voorziening kredieten is in 2019 € 29.000 hoger dan in 2018.

Economische situatie

Uit de halfjaarlijkse cijfers van de Nederlandse Bank (december 2019) blijkt dat de economie blijft groeien maar wel in een lager tempo. Er is sprake van een afnemende groei van het bruto binnenlands product (bbp). Na een bbp-groei van 3,0% in 2017, is voor 2019 de groei 1,7%. De geraamde groei in 2020 en 2021 is 1,4% en 1,1%.

De werkloosheid zal naar verwachting licht omhoog gaan van 3,4% in 2019 naar 3,6% in 2021. Niettemin blijft de arbeidsmarkt krap waardoor de loonkosten zullen blijven oplopen. De inflatie zal in 2020 rond de 2% uit gaan komen. Daarnaast zullen in 2021 de effecten van de Brexit zichtbaar gaan worden.

Wet- en Regelgeving

Ondanks deze vooruitzichten verandert er niet veel aan het volume van de schuldenproblematiek. Uit de laatste cijfers blijkt dat de schuldenproblematiek in Nederland ligt stijgend is. Middels het Samenwerkingsverband Brede Schuldanaanpak (ministeries, gemeenten en andere betrokken partijen) wil de Staatssecretaris werk maken van de terugdringing van de schuldenproblematiek. De volgende veranderingen staan op de rol in Den Haag:

Uitwisseling Persoonsgegevens en Privacy

Middels wijzigingen in (Wgs, Participatiewet, Wmo en Jeugdwet) wordt er een grondslag gecreëerd om over de domeinen heen noodzakelijke gegevens uit te wisselen.

Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind

Dit moet de gemeenten de mogelijkheid bieden advies uit te brengen aan de rechter bij verzoeken tot instellen van bewind waarbij sprake is van schuldenproblematiek.

Herziening Beslag- en executierecht

Dit moet incassobureaus verplichten om zich te registreren in een register ter voorkoming van misstanden. Ook moet hiermee de cumulatie van termijnbetaling mee worden aangepakt.

Bestuursrechtelijke geldschulden

Er wordt overwogen een algemene kwijtscheldingsregeling op te nemen.

Wijziging Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening

Dit moet helpen ter ondersteuning van de vroegsignalering, betere dienstverlening en korte doorlooptijd via het faciliteren van de uitwisseling van persoonsgegevens.

Wet Vereenvoudiging Beslagvrije Voet

De beslagvrije voet moet worden vereenvoudigd. Inmiddels is gebleken dat dit zo complex is dat wellicht ook 2021 niet gehaald gaat worden.

Verbreiding Beslagregister

Moet bijdragen aan betere bescherming van beslagvrije voet en voorkoming van onnodige kosten door betere afstemming tussen gerechtsdeurwaarders en overheidsorganisaties.

Noodstopprocedure

Als iemand niet kan betalen dan stoppen de overheidsinstanties met allerlei boetes en extra kosten in rekening te brengen en krijgt iemand tijd om te werken aan een oplossing voor zijn problematiek.

Over de meeste van deze wijzigingen is veel discussie en blijkt telkens dat de invoering ervan behoorlijk ingewikkeld is. Ook de AVG (Algemene Verordening Gegevensverwerking) maakt pragmatisch samenwerken niet altijd mogelijk.

Daarnaast wordt er door de VNG en de NVVK hard gewerkt aan een kwaliteitskader voor schuldhulpverlening. Het gaat hierbij om bestuurlijke uitgangspunten voor de borging van kwaliteit, een basisnorm voor schuldhulpverlening en het werken aan vakmanschap.

Gelukkig zijn wij al 2 jaar geleden begonnen aan deze beweging waar we nu al de vruchten van plukken.

Covid-19 virus

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onder weerstandscapaciteit verstaan: de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten beschikken om niet begrote kosten te dekken.

De weerstandscapaciteit bestaat uit vier componenten:

- Het eigen vermogen
- De voorzieningen
- De onbenutte belastingcapaciteit
- De ruimte op de begroting

Voor KBL betekent dit concreet dat de weerstandscapaciteit gelijk is aan het eigen vermogen, zoals dit op de balans wordt vermeld.

Het begrip risico wordt gedefinieerd als het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden, dan wel als gebeurtenissen waarvan de kans bestaat dat ze optreden en negatieve gevolgen met zich mee kunnen brengen.

Het gaat daarbij om de volgende risico's:

- Risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, omdat het niet mogelijk is een redelijke schatting van het bedrag van de schade of het verlies te maken;
- Risico's die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of het eigen vermogen.

Conform de statuten van de GR dient door het Algemeen Bestuur het maximale weerstandsvermogen (Eigen vermogen) te worden vastgesteld. Het betreffende artikel 30 lid 3 luidt als volgt:

Indien en voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5.

Dit betekent concreet dat, indien het eigen vermogen een bepaalde hoogte overschrijdt, het meerdere wordt uitgekeerd aan de GR-deelnemers cf. de GR-methode. Deze bepaalde hoogte is gelijk aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening).

Ten behoeve van de begroting 2019 is door KBL een risico-inventarisatie opgesteld. De samenvatting van de uitkomsten hiervan wordt in onderstaande risicoparagraaf beschreven waarnaar wij verwijzen.

Deze risico-inventarisatie resulteert in een totaalbedrag van financiële risico's ad € 604.000 en rechtvaardigt o.i. een weerstandsvermogen dat gelijk is aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening), zoals besloten tijdens de Bestuursvergadering d.d. 19 januari 2012.

Voor 2019 resulteert deze methodiek in een maximaal weerstandsvermogen ad € 540.000. Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2019 € 0 zodat er over 2019 geen terugbetalingsverplichting is conform de statuten van de GR-artikel 30 lid 3b.

Risicoparagraaf

Onderstaand wordt in beknopte vorm de risico-inventarisatie van KBL weergegeven met daarbij een inschatting van de mogelijke (financiële) consequenties.

Geen van de genoemde risico's heeft zich in het afgelopen jaar in ernstige mate voorgedaan. In dit jaarverslag kunt u in de toelichting op de baten en lasten lezen, hoe de verschillende posten zich ontwikkeld hebben in 2019 en hoe hierop gestuurd is als dat noodzakelijk was.

1. Stratech

Het primaire systeem Stratech wordt nog regelmatig geüpdatet. Hierdoor blijft het risico van extra kosten. Het risico wordt beperkt door strakke afspraken met de leverancier te maken over plannen van aanpak die in een goed werkend en ondersteunend systeem moeten gaan resulteren. Het maximale risico is € 500.000 en dat zou betekenen dat we afscheid nemen van Stratech en opnieuw moeten aanbesteden.

Dit risico heeft zich in 2019 niet voorgedaan.

2. Bezuinigingen/minder vraag

Het nog verder terugbrengen van overheidsgelden ten behoeve van gemeenten kan ertoe leiden dat gemeenten minder geld beschikbaar (kunnen) stellen voor schuldhulpverlening.

Het risico van de onderbesteding heeft zich niet voorgedaan in 2019.

3. Flexibele schil van medewerkers in relatie tot wachtgelduitkeringen

Van de organisatie wordt gevraagd flexibel om te gaan met de fluctuerende vraag naar dienstverlening van de opdrachtgevers. Daarom is het in stand houden van een flexibele schil van medewerkers noodzakelijk. Het werken met jaarcontracten en het aansluitend niet meer verlengen daarvan kan leiden tot wachtgelduitkeringen. KBL is eigen risicodragers en de uitgaven komen ten laste van de exploitatie.

Het inhuren van medewerkers via uitzend- en detacheringbureaus of via een zgn. payrollconstructie resulteert direct in meer kosten.

KBL beperkt bovengenoemde risico's door het optimaal afstemmen van de formatie op de gevraagde dienstverlening. Maandelijks wordt de benodigde formatie bewaakt en waar nodig bijgestuurd. Onderlinge uitwisseling van formatie bij over- of onderbezetting tussen de regio's wordt ook toegepast.

Dit risico heeft zich beperkt voorgedaan in 2019. Er is meer of langer dan verwacht gebruik gemaakt van een wachtgelduitkering. Diverse medewerkers van wie het contract niet is omgezet naar een vast dienstverband hebben meer tijd nodig om een nieuwe betaalde baan te vinden.

4. Aanslag vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven een feit. Ook op KBL is deze nieuwe wetgeving in beginsel van toepassing. Middels een inventarisatie in samenspraak met fiscalisten van een externe adviseur en drie andere kredietbanken in Nederland zijn de gevolgen voor KBL inzichtelijk gemaakt. De uiteindelijke fiscale positie voor de vennootschapsbelasting is in december 2016 formeel afgestemd met de Belastingdienst. De Belastingdienst heeft in een brief d.d. 28 februari 2017 geantwoord dat er over 2016, als gevolg van het negatieve exploitatieresultaat, geen belastingplicht voor de vennootschapsbelasting is ontstaan. Dit zal jaarlijks worden gezien.

Ook in 2019 is sprake van een negatief exploitatieresultaat. De verwachting is derhalve dat ook over 2019 geen belastingplicht zal ontstaan.

5. Inklinken van de kredietportefeuille

De kredietportefeuille wordt al jaren gestaag kleiner, wat resulteert in lagere renteopbrengsten.

Met de opdrachtgevers is medio 2019 afgesproken meer saneringskredieten te laten verstrekken als instrument van schuldhulpverlening als dit voor de klant het beste alternatief is. Hierdoor wordt het risico van verder inklinken van de kredietportefeuille verkleind maar bovenal worden klanten hierdoor nog beter geholpen.

Dit risico heeft zich in 2019 voorgedaan. De kredietportefeuille is in 2019 ca. € 600.000 gedaald.

6. Renterisico's

De onrust op de financiële markten kan resulteren in een rentestijging. De kans dat de huidige historisch lage rentepercentages op termijn zullen gaan stijgen is aanwezig. Het risico is beperkt omdat KBL in 2019 geen geldleningen heeft. Het risico is beperkt tot het saldo van de rekening-courant.

Dit risico heeft zich in 2019 niet voorgedaan.

7. Afboekingen oninbare kredieten

Een telkens terugkerende factor in de negatieve resultaten betroffen de afboekingen op de uitstaande kredietportefeuille. Door het treffen van een voorziening voor oninbare kredieten belasten de afboekingen niet direct het exploitatieresultaat.

Het verstrekken- en incassobeleid is jaren geleden aangescherpt zodat noodzakelijke afboekingen van kredieten tot een minimum worden beperkt.

8. Aansprakelijkheidsrisico's

De aansprakelijkheidsrisico's, voor zover alle risico's bekend zijn, worden grotendeels afgedekt door de bedrijfs- en beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen.

In onderstaande tabel zijn de mogelijke financiële consequenties weergegeven van de hierboven beschreven risico's:

Risico	Maximaal fin. gevolgen	Kans	Perc.	Financieel risico
1 Stratech	500.000	Middel	50%	250.000
2 Bezuinigingen/minder vraag	500.000	Middel	50%	250.000
3 Flexibele schil	50.000	Hoog	75%	38.000
4 Aanslag vennootschapsbelasting	100.000	Middel	50%	50.000
5 Inklinken van de kred.portefeuille	10.000	Hoog	75%	8.000
6 Renterisico's	10.000	Hoog	75%	8.000
7 Afboekingen oninbare kredieten	-			-
8 Aansprakelijkheidsrisico's	-			-
	1.170.000			604.000

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat de som van de potentiële financiële risico's € 604.000 bedraagt. Deze inschatting dient ter onderbouwing van het weerstandsvermogen, zoals beschreven in de vorige paragraaf.

Financiële kengetallen

Conform artikel 11 van het BBV wordt de financiële positie weergegeven door middel van een uniforme basisset van financiële kengetallen. Dit betreft de volgende vijf kengetallen:

- Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

De eerste twee kengetallen worden in dit jaarverslag gepresenteerd. De overige kengetallen zijn niet van toepassing voor de KBL. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stct. 2015, 20619).

Kengetallen	2018	2019
Netto schuldquote	0%	2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle vertrekte leningen	37%	31%
Solvabiliteitsratio	0%	0%

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de Gemeenschappelijke Regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV Besluit begroting en verantwoording).

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin KBL in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen. De GR-gemeenten staan garant voor de financiële risico's van KBL.

Financiering

Treasurybeleid

Het treasurystatuut van KBL gaat in op het besturen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen.

KBL heeft voor 2019 geen specifieke beleidsvoornemens geuit ten aanzien van treasury. De organisatie heeft gedurende 2019 geen uitzettingen van gelden gedaan.

Het renteprotocol is een vast agendapunt binnen KBL. Op basis van dit protocol wordt regelmatig de financieringsbehoefte in beeld gebracht en bepaald hoe deze wordt ingevuld, t.w. met kort, (middel-)lang of lang vermogen. Uitgangspunt hierbij is dat een aandeel van het uitstaand saldo (incl. achterstanden) als een "ijzeren voorraad" wordt beschouwd welke in principe op (middel-) lange termijn moet worden gefinancierd. De ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt worden hierbij nauwlettend gevolgd.

De financiering in 2019 bestaat uit de rekening-courantkredietfaciliteit met een maximum van € 1.000.000.

Schatkistbankieren

De verplichting tot schatkistbankieren geldt alleen voor de overtollige eigen middelen van de KBL. De gelden van cliënten zijn hiervan uitgezonderd. Het drempelbedrag voor het afstorten van overtollige middelen bedraagt € 250.000. De eigen middelen van KBL zijn het gehele jaar onder genoemd drempelbedrag gebleven zodat er geen verplichting tot afstorten was in 2019.

Kasgeldlimiet

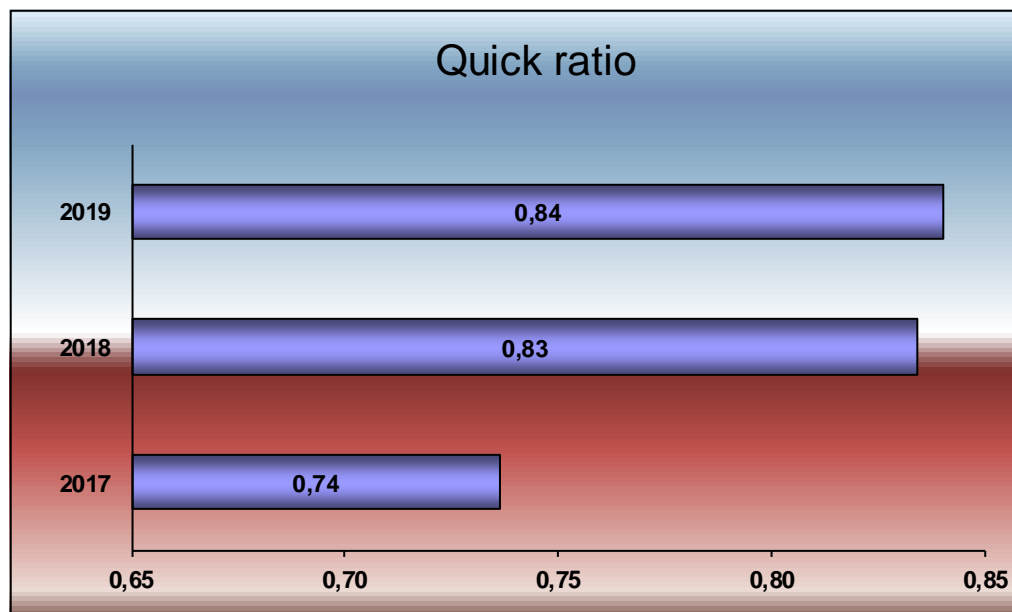
De kasgeldlimiet voor het jaar 2019 is op basis van de werkelijke cijfers vastgesteld op € 745.000 (8,2% van het lastentotaal).

Ultimo 2010 is met de provinciale toezichthouder afgesproken dat de kasgeldlimiet met ingang van 2011 wordt bepaald op € 2.500.000. Deze ontheffing is op 1 november 2018 verlengd voor de jaren 2018 tot en met 2022. Deze ontheffing is nodig in verband met bovengenoemde rekening-courantkredietfaciliteit met een maximum van € 2.500.000. Zoals bovenstaand vermeld is het maximum per 1 januari 2019 € 1.000.000.

Liquiditeitspositie

De liquiditeitspositie van KBL wordt vanuit van vlottende activa exclusief de uitstaande kredieten (Quick ratio) in verhouding tot de vlottende passiva bepaald.

Dit geeft het volgende beeld:

De liquiditeitsplanning bij KBL ten behoeve van de intensivering van de treasury activiteiten is een maandelijks terugkerende activiteit. Doel hiervan is inzicht te verschaffen in de liquiditeitspositie en de financieringsbehoefte.

Ten aanzien van het beheer van de leningenportefeuille (o/g) heeft KBL haar activiteiten primair gefinancierd met het rekening-courantkrediet van de BNG.

Daarnaast heeft de BNG aanvullende mogelijkheden om de financieringsbehoefte, indien nodig, in te kunnen vullen.

EMU-saldo

Het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden).

		Balansstand 31-12-2019	Balansstand 31-12-2018	Mutaties 2019
EMU SALDO				153.440-
Financiële vaste activa	Kredieten	2.646.679	3.076.197	-429.518
Vlottende activa	Uitzettingen	2.268.468	3.240.156	-971.689
	Overlopende activa	40.562	47.754	-7.191
	Liquide middelen	9.329.914	9.233.120	96.794
Vaste passiva	Vaste schulden	617.290	617.578	-288
Vlottende passiva	Netto vlottende schulden	13.771.664	14.912.756	-1.141.092
	Overlopende passiva	79.437	96.221	-16.784

Bedrijfsvoering

Klachtenafhandeling

KBL handelt binnengekomen klachten af op basis van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde interne klachtenregeling.

In 2019 zijn in totaal 23 klachten ingediend. Dit is iets meer dan in 2018, toen er 19 klachten werden ingediend. Ten opzichte van het aantal aanvragen, mutaties en feitelijke handelingen, die de Kredietbank jaarlijks verwerkt, blijft dit aantal relatief gezien laag. Inmiddels wordt er gewerkt aan een nieuw klachtenprotocol, waar klanten laagdrempelig eventuele klachten kenbaar kunnen maken.

Klachten 2019	2019
Gegronnd	2
Ongegrond	12
Deels gegrond/ongegronnd	2
Ingetrokken	1
In behandeling	6
Totaal	23

Personeel

2019 heeft qua personeel vooral in het teken gestaan van de invoering van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA), definitieve afronding van het actualiseren van het functieboek en functiewaarderingstraject, veranderingen in de werkwijze en werkprocessen, de interne verhuizing, nieuwe telefonie en de migratie van ICT.

De verdere uitvoering van de RI&E heeft hoog op de prioriteitenlijst gestaan met als gevolg dat er (met beperkte middelen) Arbo-technische aanpassingen zijn gedaan binnen onze organisatie. Te denken valt hierbij aan verstelbare tafels, stoelen, een Evac-Chair en werkplekonderzoeken.

Voor 2020 staan voor P&O onder meer de verdere verdieping van de arbeidsvoorwaarden, de vereenvoudiging van de werkprocessen betreffende declaraties, de oriëntatie op een nieuw functie- beschrijving/waardering systeem en strategische personeelsplanning op het programma.

Dit uiteraard naast de aandacht voor het ziekteverzuim en de andere P&O tools die ingezet worden.

In onderstaand overzicht is de bezetting ultimo 2019 weergegeven:

	2019
Management	7
Staven en ondersteuning	5
Planning & Control, Finance	5
Trajectmanagement	40
BBR	12
Schuldregeling	5
Frontoffice	12
Bewindvoering	30
Totaal aantal fte	117

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimcijfer is voor 2019 uitgekomen op 5,31%. Dit is een stijging van een 0,45% ten opzichte van 2018 (4,86%). Helaas is de daling die vorig jaar is ingezet niet gecontinueerd.

De stijging is vooral te zien in het kort, frequent verzuim. Het langdurige verzuim is licht gestegen t.o.v. 2018. In 2020 zal er los van de voortdurende aandacht op het langdurige verzuim ook oog moeten zijn voor het kort frequent verzuim. Dit verzuim is meestal een voorbode voor langduriger verzuim en wordt vaak veroorzaakt door de verstoring van de energiebalans en werkplezier. Dit is, gezien de vele veranderingen binnen onze organisatie in 2019 een verklaarbaar feit.

Met dit cijfer zitten we iets boven het landelijk gemiddelde voor overheids personeel in 2019 van 5,0% (bron: CBS 3de kwartaal 2019). De meldingsfrequentie is met een cijfer van 1,02 ook licht toegenomen t.o.v. 2018 (0,98).

Aanbestedingen

Ook 2019 heeft in het teken gestaan van de beweging KBL 2.0, Anders denken, anders doen. Daarmee wil de Kredietbank een professionele slag maken om de dienstverlening beter uit te kunnen voeren. Om dit proces te ondersteunen, is het belangrijk dat de medewerkers beter gefaciliteerd worden bij het uitvoeren van hun werkzaamheden. Dan gaat het zowel om de ICT-voorzieningen m.b.t. de werkplek als met betrekking tot de (tele)-communicatie (mobiele en vaste telefonie). De implementatietrajecten hebben in de loop van 2019 plaatsgevonden. Ook de implementatie van de printers heeft in 2019 plaatsgevonden.

Met ingang van 1 januari 2019 wordt de post bezorgd door Business Post waarbij een aanzienlijke kostenbesparing wordt gerealiseerd.

Voorziening op kredietportefeuille

De mutatie 2019 in de voorziening met betrekking tot de kredietportefeuille bedraagt € 79.000. In de jaarrekening 2008 is gestart met het treffen van een voorziening voor oninbaarheid op de kredietportefeuille van vóór 2005 in het bijzonder. Afboekingen op oninbare kredieten vormden in de laatste jaren van de Stichting KBL (tot 2005) een in het oog springende post bij de verklaring van de negatieve resultaten. Om die reden is in 2008

een inschatting gemaakt van het incassorisico met betrekking tot alle kredieten, die voor 2005 zijn verstrekt. Dit resulteerde in een oninbaarheidsschatting van € 2,4 miljoen. Ter hoogte van dit bedrag is een voorziening gevormd, welk bedrag ineens ten laste van het resultaat in 2008 is gebracht. Dit had tot gevolg dat de afboekingen vanaf 2009 en volgende jaren ten laste van deze voorziening zijn gebracht en het exploitatieresultaat daardoor niet meer negatief wordt beïnvloed door deze afboekingen. Jaarlijks wordt de volledige kredietportefeuille beoordeeld op oninbaarheid hetgeen kan leiden tot mutaties in de stand van de voorziening. Met betrekking tot de financiering van de totale voorziening voor oninbaarheid is afgesproken dat alleen de daadwerkelijke afboekingen in een boekjaar in rekening worden gebracht bij de GR-gemeenten op basis van de GR-methode waarbij de side-letter van de gemeente Sittard-Geleen wordt gerespecteerd.

Verbonden partijen

“De Droomfabriek” is een uniek samenwerkingsverband tussen KBL, MIK Kinderopvang, Trajekt en Bureau Jeugdzorg Limburg. Het verband is ontstaan uit een vraag van het Elisabeth Strouven Fonds te Maastricht. Zij waren op zoek naar partners die voor hun een project zouden kunnen realiseren voor de doelgroep alleenstaande moeders die weinig toekomstperspectief hebben. Met bovenstaande vier partijen is een samenwerkingsverband aangegaan in de vorm van een coöperatie. Het betreft een project van drie jaar lang voor 2 keer 10 alleenstaande moeders. Het project dient kosten neutraal te verlopen. Als KBL zorgen wij in dit project vooral voor het wegnemen van stress door schulden. Hiervoor stelt de coöperatie (via de subsidiegelden van Elisabeth Strouven) een werkkapitaal ter beschikking van € 100.000. De dienstverlening die wij inzetten op de moeders loopt via de dienstverleningsovereenkomsten die zijn afgesloten met de gemeenten.

De coöperatie Droomfabriek U.A. is op 4 december 2017 opgericht. De coöperatie Droomfabriek heeft in haar statuten vastgelegd hoe de aansprakelijkheid verdeeld is bij haar bestaan en bij de ontbinding van de coöperatie. Bij de vorm uitgesloten aansprakelijkheid (U.A.) zijn de leden niet aansprakelijk voor het tekort. Het betreft hier ook een strak afgebakend traject dat gebaseerd is op de subsidie van het Elisabeth Strouven Fonds.

Het eigen vermogen ultimo begrotingsjaar bedraagt € 2.878. Het vreemd vermogen ultimo begrotingsjaar bedraagt € 120.971. Het financiële resultaat over 2019 bedraagt € 7.943.

Organisatie en ontwikkelingen

Controlling

Op basis van de realisatie van 2017, de dienstverleningsovereenkomsten 2018 en de verwachte ontwikkelingen voor 2019 is de begroting 2019 inclusief de meerjarenbegrotingen 2020 en 2021 opgesteld. In juli 2018 is deze begroting door het Algemeen Bestuur van KBL vastgesteld. In juli 2019 is de eerste begrotingswijziging 2019 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De ontwikkelingen ten opzichte van de begroting(swijziging) zijn in de voorjaars- en de najaarsmanagementrapportage 2019 aan het Dagelijks Bestuur bekend gemaakt.

Dienstverlening 2019

Schuldhelpverlening

Schuldhelpverlening betreft samengevat alle activiteiten op het terrein van schuldpreventie, curatie en nazorg om financiële problemen te voorkomen en daar waar nodig en mogelijk financiële problemen c.q. schulden op te lossen.

KBL ondersteunt burgers met een, soms dreigend, financieel probleem in een zo vroeg mogelijk stadium. De Kredietbank probeert zichtbaar en dicht bij de burger met financiële problemen te zijn in de diverse wijkservicepunten, waar spreekuren georganiseerd worden. Uit onderzoek blijkt namelijk dat het gemiddeld zo'n 4 jaar duurt voordat iemand met financiële problemen hulp zoekt, zijn schuld is dan al opgelopen tot meer dan € 40.000. KBL betreft ketenpartners zo snel en optimaal mogelijk in de verschillende fasen van de schuldhelpverlening.

In Maastricht, Sittard-Geleen, Brunssum en Landgraaf wordt in de pilot "voorkomen uithuisplaatsingen" nauw samengewerkt met alle woningcorporaties, maatschappelijk werk en soms het Veiligheidshuis. De aanpak varieert per gemeente. Vaak vindt er, daar waar gesignaleerd wordt dat mensen huurachterstand hebben, direct op locatie een gesprek met een casemanager van de Kredietbank plaats.

In 2019 hebben we, vanuit de vroegsignalering, de samenwerking met uitkerende instanties zoals de SVB en UWV verder voortgezet.

Het open inloopspreekuur bij WSP in Heerlen heeft in 2019 wekelijks plaatsgevonden op de dinsdagmiddag. Tijdens dat spreekuur mogen medewerkers met vragen over geld binnen lopen zonder afspraak. Ook kunnen de jobcoaches, teamleiders of medewerkers van de salarisadministratie hun vragen stellen over de aanpak van werknemers met schulden.

Medewerkers van KBL worden regelmatig geconfronteerd met acute situaties, waarbij crisisinterventies nodig zijn, bijvoorbeeld bij dreigende uit huis plaatsing of afsluiting van water en licht.

Om een goed inzicht te krijgen welke ondersteuning iemand nodig heeft, wordt, als de crisis is beslecht, door middel van een vraagverhelderingsgesprek, een screening en het gesprek Plan van Aanpak gekeken naar financieel gedrag, vaardigheden, motivatie, zelfregie en leervermogen. Een steuntje in de rug, financieel support, is soms al voldoende voor een burger om weer grip te krijgen op zijn eigen financiële situatie. Maar het komt ook regelmatig voor dat een burger de regie over zijn (financiële) situatie kwijt is en er duurzame financiële ondersteuning nodig is. In nauwe samenwerking met organisaties in het sociaal domein wordt gekeken welke ondersteuning nodig is.

De contacten met onder andere maatschappelijk werk, gemeente, woningcorporaties, onderwijs, geestelijke gezondheidszorg en buddy's zijn dan ook intensief. Soms is het (tijdelijk) nodig om financiën te beheren via budgetbeheer, budgetbeheer maatwerk of zelfs beschermingsbewind. Als er behoefte is aan extra middelen, kan KBL, uiteraard onder voorwaarden, verantwoord een krediet verstrekken (sociale kredietverlening).

In het kader van de Referentie Werk Processen (hierna RWP) heeft KBL haar werkproces voor de instroom van nieuwe klanten herijkt en vanaf juni 2019 het nieuwe werkproces ingevoerd. Dat betekent dat wij voor nieuwe klanten nog maar 2 werkprocessen kennen. Eén werkproces voor klanten die worden aangemeld door een gemeente waar een portaal voor de KBL geïmplementeerd is; dat noemen we zij-instroom en één werkproces voor mensen die wonen in een gemeente waar geen portaal voor de KBL zit. Die instroom noemen we Instroom en Diagnose.

Binnen de Instroom & Diagnose worden een aantal gesprekken met klanten gevoerd waarbij het eerste gesprek toeziet op een vraagverheldering. Wij vinden het belangrijk de klant goed te leren kennen, te werken aan een vertrouwensrelatie en zicht te krijgen op de vraag achter de vraag. Vervolgens vindt er een screening plaats die ons helpt de juiste vragen te stellen om tot een effectieve inzet van diensten te komen. Ten slotte ronden we deze fase af met een Plan van Aanpakgesprek.

De werkwijze bij gemeenten met een portaal voor de KBL is erg divers. Bij de totstandkoming van onze RWP gaan we ervan uit dat een vorm van vraagverheldering en het opstellen van een Plan van Aanpak binnen het voorportaal heeft plaatsgevonden en KBL haar dienstverlening daarop afstemt.

2018 is het merendeel van alle aanvragen schuldregeling geholpen met het instrument schuldbemiddeling. Met de deelnemers aan de GR is afgesproken dat vanaf oktober 2019 KBL steeds vaker ervoor kiest om schulden met een saneringskrediet te regelen. Schuldenregelen via dit instrument zorgt ervoor dat er veel eerder duidelijkheid en rust ontstaat bij de klant en ruimte komt om actie te ondernemen op de andere leefgebieden.

Verdeling opbrengsten schuldhulpverlening:

Het aandeel in de opbrengsten schuldhulpverlening over 2019 is in onderstaande tabel weergegeven:

	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Vershil
Brunssum	115.290	120.792	-5.502
Heerlen	559.758	552.132	7.626
Kerkrade	581.436	231.076	350.360
Landgraaf	169.095	158.592	10.503
Maastricht	1.602.134	1.283.052	319.082
Sittard-Geleen	931.242	827.148	104.094
Niet GR	640.640	638.280	2.360
Cliënten	369.904	343.319	26.585
Totaal	4.969.499	4.154.391	815.108

Aanmeldingen 2019

In 2019 is, als gevolg van het ontwikkelen van de referentiewerkprocessen de registratie van aanmeldingen gewijzigd. Voor 2019 resulteert dit in de volgende aantallen:

		2019
GR	SHV A&P Mesis	348
	SHV A&P regulier	212
	Diagnose	815
	Zij-instroom voorportaal	272
		1.647
Niet-GR	SHV A&P Mesis	53
	SHV A&P regulier	35
	Diagnose	107
	Zij-instroom voorportaal	30
		225
Totaal	SHV A&P Mesis	401
	SHV A&P regulier	247
	Diagnose	922
	Zij-instroom voorportaal	302
		1.872

In 2019 heeft de Kredietbank 1.872 aanvragen schuldhulpverlening ontvangen. Dit is een toename van circa 18% ten opzichte van het aantal aanvragen in 2018 (1.582). Deze stijging kan te maken hebben met het feit dat we in het werkgebied van KBL steeds intensiever samenwerken met organisaties in de keten waardoor meer partijen en functionarissen signalen van mensen met financiële problemen oppikken, en ook eerder oppikken, en KBL inschakelen. Ook is de samenwerking met de diverse gemeenten geïntensiveerd. Op diverse fronten worden nieuwe pilots bedacht en gestart om mensen met schulden te vinden en te ondersteunen.

Onderstaand een overzicht van de aantallen aanmeldingen van 2016 tot en met 2018:

		2016	2017	2018
GR	Aanmelding & intake SHV GR	876	689	750
	Screeningsgesprekken GR	555	504	603
Niet-GR	Aanmelding & intake SHV niet-GR	96	64	63
	Screeningsgesprekken niet-GR	156	167	166
Totaal	Aanmelding & intake SHV	972	753	813
	Screeningsgesprekken	711	671	769
Totaal aanmeldingen GR en niet-GR		1.683	1.424	1.582

Schuldregeling

Mensen met financiële problemen of vragen over geld kunnen zich voor hulp aanmelden bij de organisatie die de betreffende gemeente waar de klant woont, heeft ingericht als de poort voor de Schuldhulpverlening. In de ene gemeente vervult de gemeente zelf die functie (bijvoorbeeld Heerlen en Kerkrade), in een andere gemeente is die rol belegd bij de Maatschappelijk Werkorganisatie van die gemeente (o.a. Brunssum, Landgraaf, Onderbanken en de Kompas-gemeenten) en er zijn gemeenten waar mensen rechtstreeks naar KBL mogen komen voor hulp (zoals Sittard-Geleen, Maastricht en de Heuvelland gemeenten). Indien er sprake is van een problematische schuld mag KBL in het kader van

een schuldregeling proberen een regeling met de schuldeisers tegen finale kwijting op te zetten. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van een schuldbemiddeling (SB) (gedurende drie jaar lang wordt 1 x per jaar aan de schuldeisers het gespaarde bedrag uitbetaald) of een Saneringskrediet (SK) (afkoop ineens door middel van een krediet via KBL). We zien dat schuldeisers steeds vaker de voorkeur geven aan een schuldregeling via een saneringskrediet. Daardoor kunnen zij in 1 keer het dossier sluiten en beperken zij de administratieve lasten aan hun kant. Ook voor de klant heeft een saneringskrediet voordelen. Het neemt direct veel zorgen, onzekerheid en stress weg. Gedurende het verdere verloop is er voor de klant namelijk nog maar 1 schuldeiser; KBL. Bij een schuldbemiddeling kunnen zich situaties voordoen waardoor één van de schuldeisers alsnog zijn akkoord intrekt; bij een saneringskrediet worden alle schuldeisers in 1 keer afgekocht met een percentage tegen finale kwijting en vormen zij geen partij meer in de aflossing van dit krediet aan KBL.

Bij een schuldbemiddeling dient 1 x per jaar een hercontrole op de aflossingscapaciteit van de klant plaats te vinden. De keuze voor het instrument (schuldbemiddeling of saneringskrediet) is per casus verschillend en wordt door een combinatie van factoren bepaald. Landelijk neemt de inzet van het saneringskrediet steeds verder toe. In 2019 heeft KBL 721 schuldregelingen via een schuldbemiddeling opgestart en 292 via een saneringskrediet. Ten opzichte van de landelijke trend blijven we qua inzet van saneringskredieten nog achter. Inmiddels is binnen de GR afgesproken dat vanaf oktober 2019 KBL ervoor kiest om schulden via een SK te regelen "tenzij". Die tenzij dient gedegen onderbouwd te worden door de Casemanager of Schuldregelaar. Te denken valt aan situaties waar er gereede twijfel is over de vraag of de klant de gevraagde aflossing op het krediet wel vol kan houden gedurende de looptijd. Ook kan het voorkomen dat een schuldeiser de voorkeur heeft voor een SB omdat naar zijn inzicht er een substantiële stijging van het inkomen te verwachten is gedurende de looptijd van de SB en er dus extra afgelost kan worden aan de schulden.

In 2019 zijn in totaal 1.014 trajecten schuldregeling gestart.

Aanvragen schuldregeling	2017	2018	2019
Aantal aanvragen	1.154	1.078	1.014
Aantal beëindigingen	656	955	1.009

In 2019 zijn 644 minnelijke voorstellen geaccepteerd.

Preventie & Projecten

In Nederland hebben 1,4 miljoen mensen risicovolle of problematische schulden. Het duurt gemiddeld 4 tot 5 jaar voordat mensen de eerste stap maken om financiële hulp in te schakelen. Te veel mensen zijn niet bij machte om hulpbronnen in te schakelen. Om die drempel te verlagen maken steeds meer gemeenten gebruik van de laagdrempelige inlooplocaties/huiskamers in de wijken voor financiële hulp. Burgers kunnen er terecht met al hun financiële vragen. Bijvoorbeeld wanneer ze willen weten of hun inkomsten en uitgaven nog in balans zijn of hulp nodig hebben bij het invullen van ingewikkelde formulieren, het corrigeren van loonbeslagen of het aanvragen van toeslagen. KBL organiseert inloopspreekuren of sluit aan in de bestaande initiatieven. Behalve het bieden van praktische hulp, is het ook een uitstekende plek om in een eerder stadium financiële problemen te signaleren, ze bespreekbaar te maken en passende hulp in te schakelen. Zo reduceren wij de inzet van ingrijpende schuldregelingstrajecten of beschermingsbewind door er snel bij te zijn.

Werkgevers zien financiële problemen vaak als één van de eersten en kunnen een belangrijke rol spelen bij het vroegtijdig inschakelen van hulp. Na de succesvolle pilot in 2018 hebben we samen met de SVB een convenant af kunnen sluiten waarin we de werkwijze zullen continueren. Een project met het UWV loopt voorspoedig en de samenwerking met WSP Parkstad is zo succesvolle dat er ook op andere plekken interesse is om zo'n samenwerking tot stand te brengen. We hebben ook dit jaar een aantal werkgevers bijgepraat over loonbeslagen, gesprekstechnieken en duurzame oplossingen. Daarnaast hebben we ook dit jaar diverse groepen vrijwilligers van de diverse vrijwilligersorganisaties geschoold en worden de samenwerkingsafspraken met de vrijwilligersinstanties versterkt.

Het terugdringen van het aantal huisuitzettingen van mensen met een huurschuld of het voorkomen van afsluitingen van energie en het terugdringen van de bestuurlijke premie in de zorgverzekeringen blijft elke jaar een belangrijk aandachtspunt. Binnen elke gemeente zijn er convenanten afgesloten of werkafspraken gemaakt die erop gericht zijn op het voorkomen en oplossen van crisissituaties in de primaire lasten

Lessen in omgaan met geld zou al moeten beginnen in het basisonderwijs. Uit onderzoek blijkt dat kinderen die al op jonge leeftijd bewust leren omgaan met geld, later minder vaak te maken hebben met financiële problemen.

Om hier een bijdrage aan te leveren heeft de Kredietbank dit jaar opnieuw meegedaan met de landelijke projectweek 'Week van het Geld'. Deze week in maart is een initiatief van het platform Wijzer in geldzaken. Het doel van deze week is om basisschoolleerlingen te leren omgaan met geld. Kredietbank in diverse onderwijsinstellingen in het voorjaar door de hele regio geldlessen verzorgd. Ook aan de jongeren in de leeftijd van 17 en 18 worden verscheidene activiteiten ontplooid, zoals de stadsspellen No Credit, Game Over, de Young Cash Tour, My Cash My Future, gastlessen op het Vista College en op de ROC's.

Voor de volwassenen verzorgen we ook lessen en workshops middels cursussen Rondkomen met Inkomen, Financiële Planning of een workshop budgettering.

Ook in 2019 hebben we verscheidene trainingen en intervisiebijeenkomsten georganiseerd voor de vrijwilligers die betrokken zijn in de schuldhulpverlening.

WSNP-verklaringen

Mocht een minnelijk voorstel door 1 of meerdere schuldeisers worden afgewezen dan kan aan de Rechtbank worden gevraagd deze weigerachtige schuldeiser(s) via een minnelijk dwangakkoord te verplichten alsnog in te stemmen met dit aanbod. In die gevallen waar dit niet mogelijk is, kan een verzoek worden ingediend voor de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Dit is een traject buiten de Kredietbank om waar vanuit de Wet alle schulden gesaneerd worden. In deze trajecten krijgt de klant een bewindvoerder WSNP toegewezen. Deze ziet erop toe dat de klant al zijn verplichtingen die in de WSNP gelden ook daadwerkelijk nakomt. Omdat een dergelijk zitting stress voor de klant met zich meebrengt hanteren we als uitgangspunt dat een medewerker van KBL mee gaat naar de zitting. Zowel de klanten als de Rechtbank is zeer positief over deze dienstverlening. Mensen voelen toch dat extra steuntje in de rug en vragen van de Rechtbank over het verloop van het minnelijk traject kunnen direct tijdens de zitting worden beantwoord. Dat neemt de spanning en onzekerheid voor mensen voor een groot deel weg en leidt sneller tot duidelijkheid over het al dan net toelaten tot de WSNP.

Onderstaand een overzicht van de afgifte WSNP-verklaringen in 2019:

Afgifte Wsnp-verklaringen 2019				2018
	GR	Niet GR	Totaal	Totaal
Met minnelijk traject	197	31	228	447
Zonder minnelijk traject	3	0	3	9
Totalen	200	31	231	456

In 2019 zijn 231 WSNP-verzoekschriften door de KBL afgegeven. Het aandeel verzoekschriften zonder dat er een minnelijk traject bij KBL is doorlopen, is afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren. In 2019 zijn 3 WSNP-verzoekschriften afgegeven zonder een minnelijk traject bij KBL.

De opbrengsten WSNP-verklaringen zijn vanaf 2018 ook onderdeel van de projecten Oplossen schulden en worden alleen de oude trajecten separaat gefactureerd. Door KBL zijn in 2019 de volgende bedragen (separaat) gefactureerd:

	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Vershil
Brunssum	0	378	-378
Heerlen	0	2.268	-2.268
Kerkrade	0	1.008	-1.008
Landgraaf	0	1.932	-1.932
Maastricht	0	4.830	-4.830
Sittard-Geleen	0	4.662	-4.662
Niet GR	675	2.184	-1.509
Totaal	675	17.262	-16.587

Sociale kredietverlening en kredietbeheer

Ook in 2019 had KBL een rol in het verstrekken van sociaal verantwoorde consumptieve kredieten. De doelgroep die gebruik mag maken van deze faciliteit is beperkt door de Wet Fido en ziet in beginsel alleen toe op mensen met een inkomen tot 130% van het bruto minimumloon. Het verstrekken van een saneringskrediet in het kader van een schuldregeling valt buiten de wet Fido.

KBL is een sociaal alternatief voor mensen die financiële steun nodig hebben en verzorgt leningen voor mensen met een kleine beurs. We doen dit zorgvuldig, betrouwbaar en zonder winstoogmerk. Ook voorkomen we overkreditering bij de kredietnemer. Het sociaal krediet komt tegemoet aan de kredietbehoefte van mensen die bij een commerciële bank of financier niet meer terecht kunnen. Op deze manier zorgt het sociaal krediet ervoor dat alle groepen in de samenleving kunnen beschikken over de extra financiële ruimte die in sommige situaties noodzakelijk is. Deze doelgroep wordt hierdoor niet uitgesloten van het deelnemen aan het gangbare financiële verkeer, maar vindt een betrouwbare plaats waar ook zij terecht kunnen.

In 2019 is het aantal toekenningen van kredieten nagenoeg gelijk gebleven in vergelijking met 2018. In 2018 hadden we 595 toekenningen en in 2019 zijn dat er 613. Een bijzondere positie binnen het sociaal bankieren neemt het verstrekken van zogenaamde garantkredieten aan nieuwkomers in. KBL mag voor een aantal gemeenten een krediet aan deze nieuwkomers verstrekken zodat zij hun woning heel basaal kunnen inrichten. De gemeente verstrekt een stuk suppletie in de afbetaling van dit krediet en staat borg voor de terugbetaling.

Van alle in 2019 verstrekte kredieten ging het in 105 gevallen om een garantkrediet (al dan niet met een bufferkrediet gecombineerd) en 508 keer om een regulier consumptief krediet.

De gemiddelde hoogte van de in 2019 verstrekte consumptieve kredieten bedraagt € 2.309.

In onderstaande tabel worden enkele gegevens met betrekking tot kredietverlening weergegeven. De post toekenningen bevat zowel herfinancieringen als ook saneringskredieten:

Aanvragen kredietverlening	2017	2018	2019
Aantal aanvragen	1.272	1.190	1.142
Aantal afwijzingen	613	524	430
Aantal intrekkingen	129	35	64
Aantal toekenningen	608	595	613

Uitstaand saldo kredieten	2017	2018	2019
Uitstaand saldo ultimo jaar	4,0 mln.	3,5 mln.	2,9 mln.

In 2019 heeft KBL 1.142 kredietaanvragen ontvangen. Een lichte daling ten opzichte van de 1.190 in 2018.

Door KBL zijn in 2019 de volgende bedragen intake kredietverlening gefactureerd:

	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Vershil
Brunssum	5.040	4.536	504
Heerlen	18.720	18.732	-12
Kerkrade	9.090	8.484	606
Landgraaf	5.670	5.292	378
Maastricht	25.020	28.308	-3.288
Sittard-Geleen	18.090	11.340	6.750
Niet GR	20.790	17.892	2.898
Totaal	102.420	94.584	7.836

Budgetbeheer

In 2019 is het aantal huishoudens met budgetbeheer bij KBL gedaald, van 1.854 pakketten in 2018 tot 1.793 pakketten in 2019. Voor wat betreft de GR-gemeenten is de daling met name in Heerlen (4%), Kerkrade (11%) en Sittard-Geleen (13%) groot. Daartegenover is er een stijging van de gemeente Maastricht (8%). Wat bij de grote dalers verder opvalt, is dat daar de kosten voor beschermingsbewind (die betaald worden uit de bijzondere bijstand) het meest gestegen zijn. Dit lijkt congruent met het landelijk beeld naar aanleiding van het rapport van de Ombudsman en de eerste voorzichtige uitkomsten van het Ministerie van SZW naar de relatie tussen de toegang tot de schuldhulpverlening en de kosten van beschermingsbewind. Met budgetbeheer kan de inzet van ingrijpende en kostbare schuldhulpverleningstrajecten of beschermingsbewind worden gereduceerd.

KBL biedt twee verschillende vormen van budgetbeheer.

Door de inzet van *Budgetbeheer Basis* zijn de betalingen van de primaire lasten gewaarborgd. En binnen *Budgetbeheer Totaal* worden in principe alle overige lasten van de klant betaald.

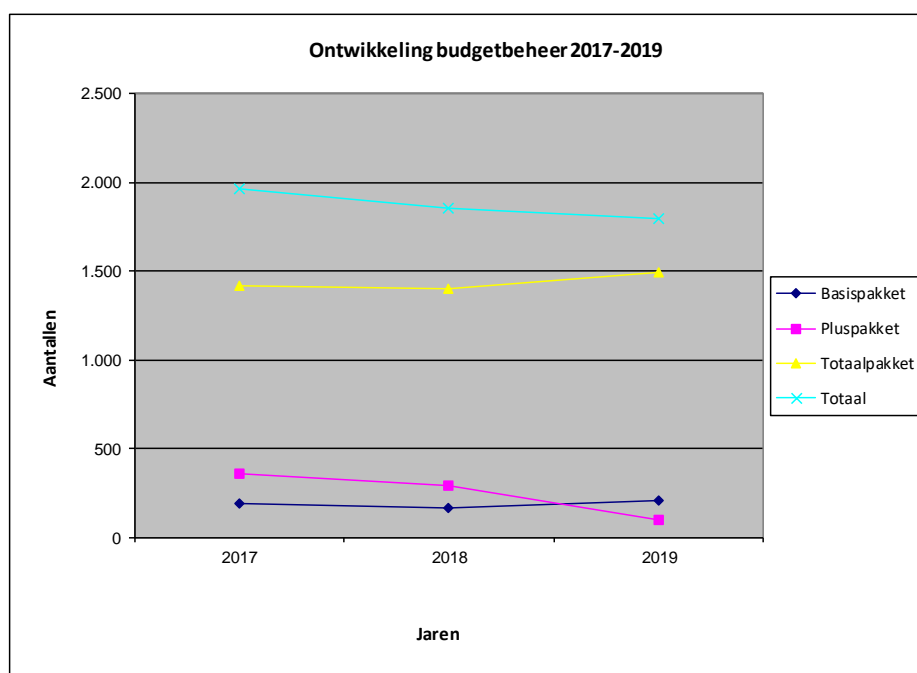
Budgetbeheer is een instrument dat zowel, preventief als gedurende de schuldhulpverlening als ondersteuning tijdens de nazorg kan worden ingezet.

Budgetbeheer speelt niet alleen een heel belangrijke rol bij het voorkomen van een toestroom naar langdurige en duurdere bewindvoeringstrajecten, ook bij het afbouwen van beschermingsbewind of budgetbeheer Maatwerk is budgetbeheer een belangrijk instrument. Niet al onze opdrachtgevers zijn bereid budgetbeheer meerdere jaren te vergoeden of te laten voortzetten na afloop van een traject. Klanten staan dan voor de keuze om het zelf te betalen, zonder budgethulp verder te gaan of te kiezen voor beschermingsbewind.

Indien een klant een intensievere coaching nodig heeft, kan met een individuele budgetcoaching of budgetbeheer Maatwerk inzetten. Door het bieden van budgetcoaching of budgetbeheer Maatwerk wordt ingezet op het bevorderen van de duurzame financiële zelfredzaamheid van de klant.

Onderstaand een overzicht en een grafiek waarin is weergegeven de verdeling naar de verschillende budgetbeheerpakketten vanaf 2017:

Verdeling budgetbeheerrekeningen			
	2017	2018	2019
Basispakket	191	164	207
Pluspakket	356	292	96
Totaalpakket	1.413	1.398	1.490
Totaal	1.960	1.854	1.793

De ontwikkeling van het totaal aantal cliënten per ultimo boekjaar van de GR-gemeenten blijkt uit onderstaande tabel:

Gemeente	ultimo 2019	ultimo 2018	Vershil
Brunssum	49	50	-1
Heerlen	343	358	-15
Kerkrade	192	216	-24
Landgraaf	102	95	7
Maastricht	601	554	47
Sittard-Geleen	230	263	-33
Totaal	1.517	1.536	-19

Door KBL zijn in 2019 de volgende bedragen gedeclareerd:

	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Vershil
Brunssum	35.085	26.521	8.564
Heerlen	184.005	163.664	20.341
Kerkrade	109.524	92.904	16.620
Landgraaf	54.160	40.429	13.731
Maastricht	340.065	227.065	113.000
Sittard-Geleen	19.686	6.048	13.638
Niet GR	100.735	77.251	23.484
Cliënten	484.446	481.537	2.909
Totaal	1.327.706	1.115.419	212.287

Beschermingsbewind

Kredietbank Limburg kent een aantal verschillende vormen van inkomensbeheer. Deze verschillen van elkaar qua doelgroep, intensiteit en doorlooptijd van de dienstverlening alsmede de kosten die hiermee gepaard gaan. Als sluitstuk van het inkomensbeheer geldt het beschermingsbewind. Dit is bestemd voor en voorbehouden aan meerderjarige burger die structureel, op grond van lichamelijke of geestelijke beperkingen, niet meer in staat is om zijn financiële zaken te regelen. In dat geval spreekt de kantonrechter beschermingsbewind uit. Beschermingsbewind heeft het stabiliseren van de financiële situatie van de aanvrager tot doel. Daarnaast heeft het ook tot doel om nieuwe of verder oplopende achterstanden in de vaste lasten te voorkomen. Steeds vaker blijkt beschermingsbewind noodzakelijk om ook burgers met problematische of zelfs onoplosbare schulden te ondersteunen. Met de inwerkingtreding van de nieuwe referentiewerkprocessen binnen Kredietbank Limburg wordt alreeds bij de aanmelding aan de voordeur bij KBL een inschatting gemaakt of en zo ja welke vorm van inkomensbeheer passend is voor de hulpvrager. Er wordt altijd gestart met de minst intensieve en minst ingrijpende vorm van inkomensbeheer. Pas als duidelijk wordt dat de geboden hulp intensiever en langduriger dient plaats te vinden wordt beschermingsbewind ingeschakeld. Hiermee wordt beoogd dat er zo min mogelijk "onnodige" instroom in beschermingsbewind plaatsvindt. Daarnaast wordt er vanuit beschermingsbewind, in samenwerking met de interne budgetconsulenten, casemanagers en budgetbeheerders proactief gewerkt aan mogelijke uitstroom uit beschermingsbewind als de situatie van de betreffende persoon dit toelaat. De

mate waarin dit gebeurt blijkt uit onderstaande uitstroomcijfers over 2019: 94 dossiers werden beëindigd, hetgeen neerkomt op circa 10% van het totale klantenbestand in bewind. Per saldo is het aantal bewindsdossiers hierdoor "slechts" met 48 dossiers gestegen. Een nieuwe ontwikkeling naast de referentiewerkprocessen betrof in 2019 de start van de samenwerking met de Rabobank om alle beheer- en leefgeldrekeningen van de bewindsklanten aldaar onder te brengen. Na een zorgvuldige voorbereiding en dito implementatiefase waren de eerste actieve beheerrekeningen bij de Rabobank eind 2019 een feit.

In 2019 zijn er 142 dossiers gestart en 94 dossiers beëindigd. Het cliëntenbestand van de onderbewindgestelden is daarmee gegroeid van 923 naar 971 dossiers.

Zie onderstaand een overzicht van de ontwikkeling van de dossiers beschermingsbewind:

Ontwikkeling dossiers beschermingsbewind			
	2017	2018	2019
Begin boekjaar	762	825	923
Gestart	142	160	142
Beëindigd	79	62	94
Ultimo boekjaar	825	923	971

Door KBL zijn in 2019 de volgende bedragen beschermingsbewind gefactureerd:

	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Vershil
Brunssum	10.517	8.245	2.272
Heerlen	722.939	645.557	77.382
Kerkrade	257.863	215.090	42.773
Landgraaf	16.442	14.303	2.139
Maastricht	54.152	40.119	14.033
Sittard-Geleen	404.388	378.373	26.015
Niet GR	0	0	0
Cliënten	447.215	397.274	49.941
Totaal	1.913.516	1.698.961	214.555

De verdeling van het aantal cliënten beschermingsbewind per ultimo 2019 over GR-gemeenten en zelfbetalers is als volgt:

	Facturatie	Zelfbetalers	Totaal
GR gemeenten			
Brunssum	0	25	25
Heerlen	339	67	406
Kerkrade	116	26	142
Landgraaf	0	28	28
Maastricht	0	105	105
Sittard-Geleen	198	5	203
	653	256	909
Niet GR gemeenten	0	62	62
Totaal	653	318	971

Een ondersteunende dienst om de instroom in beschermingsbewind te beperken tot de doelgroep die hier structureel behoefte aan hebben en ten behoeve van een maximaal haalbare uitstroom uit dit bewind is Budgetbeheer Maatwerk. Budgetbeheer Maatwerk (BBR Maatwerk) is activerende financiële ondersteuning als alternatief voor beschermingsbewind. Budgetbeheer Maatwerk wordt inmiddels sinds 4 jaar aangeboden door KBL. Door middel van een objectieve screening aan de voorkant enerzijds en adequate begeleiding naar zelfredzaamheid bij het inkomensbeheer anderzijds wordt bereikt dat burgers minder vaak de zware maatregel van bewind krijgen opgelegd door de rechtbank of op den duur zonder deze maatregel weer regie over de eigen financiën krijgen. Een gevolg hiervan is dat de gemeente, die doorgaans bijzondere bijstand verstrekt voor de kosten, beter regie over haar budget verkrijgt en op de langere termijn kosten bespaart: BBR Maatwerk kent een gemiddelde doorlooptijd van 12 tot 18 maanden, een beschermingsbewindmaatregel wordt in de meeste gevallen voor onbepaalde tijd uitgesproken.

Het cliëntenbestand Budgetbeheer Maatwerk is in 2019 gestegen van 58 naar 76 dossiers. Zie onderstaand een overzicht van de ontwikkeling van de dossiers Budgetbeheer Maatwerk:

Ontwikkeling dossiers BBR Maatwerk			
	2017	2018	2019
Begin boekjaar	38	35	58
Gestart	35	64	53
Beëindigd	38	41	35
Ultimo boekjaar	35	58	76

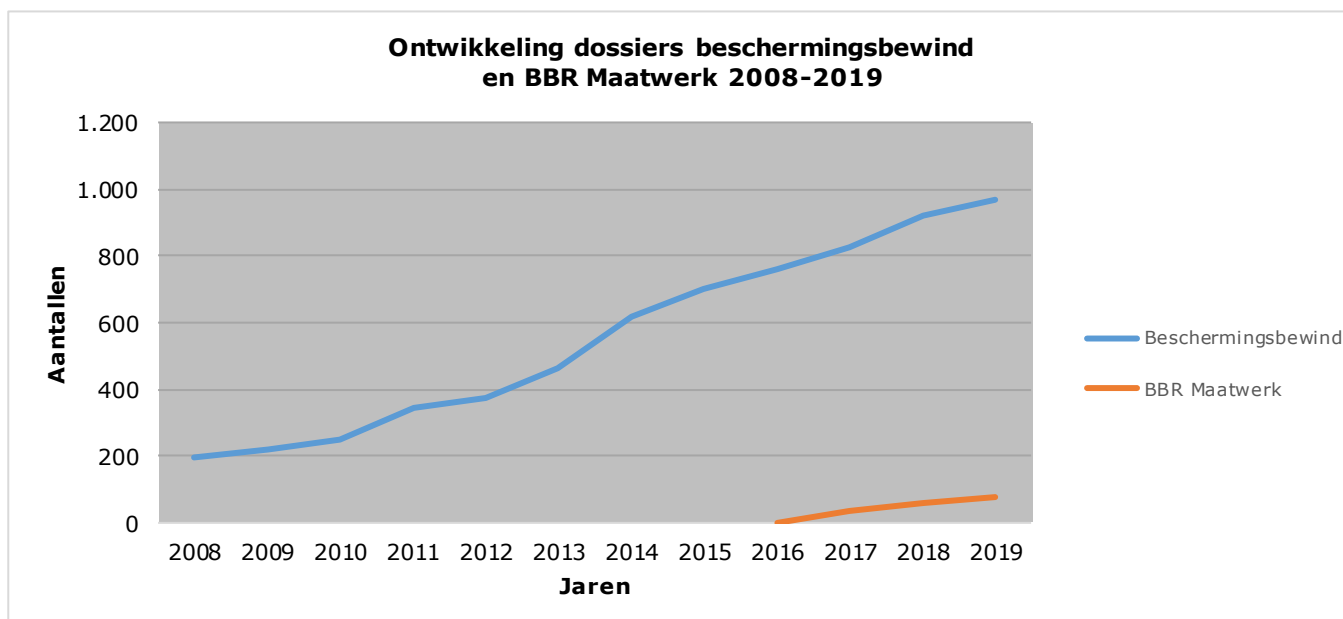
Door KBL zijn in 2019 de volgende bedragen budgetbeheer maatwerk gefactureerd:

	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Vershil
Brunssum	21.060	21.113	-53
Heerlen	59.434	38.358	21.076
Kerkrade	32.964	18.027	14.937
Landgraaf	8.943	11.669	-2.726
Maastricht	23.557	30.478	-6.921
Sittard-Geleen	56.310	49.106	7.204
Niet GR	3.201	1.736	1.465
Totaal	205.469	170.487	34.982

De verdeling van het aantal cliënten BBR-Maatwerk per ultimo 2019 over GR-gemeenten en zelfbetalers is als volgt:

	Facturatie	Zelfbetalers	Totaal
GR gemeenten			
Brunssum	6	0	6
Heerlen	26	0	26
Kerkrade	9	0	9
Landgraaf	3	0	3
Maastricht	8	0	8
Sittard-Geleen	21	1	22
	73	1	74
Niet GR gemeenten	0	2	2
Totaal	73	3	76

Onderstaande grafiek geeft de ontwikkeling van beschermingsbewind in de afgelopen 12 jaar weer. Sinds 2016 biedt KBL BBR Maatwerk als activerend alternatief. Ondanks de toename in BBR Maatwerk betreft dit pas een fractie van het totaal in bewindvoering.

Kerngegevens

Deelnemende gemeenten	Aantal inwoners per 01-01-2019	Aantal inwoners per 01-01-2018
Brunssum	28.103	28.241
Heerlen	86.832	86.762
Kerkrade	45.642	45.823
Landgraaf	37.591	37.612
Maastricht	121.565	122.723
Sittard-Geleen	92.661	92.956
Totalen	412.394	414.117

Jaarrekening 2019

Kredietbank Limburg

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.

De terminologie die in deze jaarrekening voor de posten in de balans en in de staat van baten en lasten wordt gehanteerd, wijkt op enkele onderdelen af van het voorgeschreven jaarrekeningmodel volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Wij zijn echter van mening dat deze afwijkende terminologie het inzicht voor de gebruikers in de jaarrekening van KBL ten goede komt omdat hiermee meer recht wordt gedaan aan de verantwoording over de specifieke activiteiten van KBL op het gebied van schuldhelpverlening, budgetbeheer, beschermingsbewind en sociale kredietverlening.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Met ingang van 1 januari 2016 is KBL belastingplichtig in het kader van de wet Vennootschapsbelasting. Er is met de Belastingdienst overleg geweest over de fiscale status van de activiteiten van KBL. Dit zal naar verwachting ertoe leiden dat geen van de activiteiten van KBL belast zullen worden in het kader van de vennootschapsbelasting.

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven (niet van toepassing). Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Verbouwing	15 jaar
Automatisering	4 jaar
Inventaris en inrichting	4-10 jaar

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Kredieten

Kredieten worden gewaardeerd op de nominale waarde, waarbij v.w.b. de integrale kredietportefeuille een voorziening is gevormd voor verwachte oninbaarheid van de kredieten. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van een evaluatie van de volwaardigheid van de per ultimo van een jaar openstaande kredieten. Hieronder zijn begrepen de vorderingen op cliënten.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van een evaluatie van de volwaardigheid van de per ultimo van een jaar openstaande vorderingen. De spaartegoeden van cliënten die onder bewindvoering staan, worden in de jaarrekening onder de vlottende activa opgenomen. Onder de kortlopende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de cliënten opgenomen. Terugbetaling vindt plaats op het moment dat de bewindvoering is komen te vervallen.

Vaste schulden

Onder de vaste schulden zijn begrepen de achtergestelde leningen die, in overeenstemming met de bepalingen bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR), door zowel de aan de GR deelnemende gemeenten als de uittredende GO-gemeenten gestort zijn. Deze achtergestelde leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Onder de kortlopende schulden is de post 'crediteuren cliënten' opgenomen. Deze schulden worden tegen de nominale waarde opgenomen en hebben betrekking op verschuldigde bedragen aan crediteuren van cliënten van KBL. Verantwoording van deze schulden vindt deels plaats bij ontvangst van de factuur en deels op basis van onderliggende budgetplannen.

Onder de liquide middelen is een bankrekening opgenomen waarop de gelden van de cliënten ontvangen worden. Deze bankrekening wordt gebruikt voor de betaling van de verschuldigde bedragen aan crediteuren van cliënten van KBL.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld conform de indirecte methode. Het kasstroomoverzicht bevat tevens de mutaties van middelen die door KBL beheerd worden ten behoeve van de cliënten.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de directie, in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Balans per 31 december 2019 (na resultaatsbestemming)

	2019	2018
ACTIVA		
Vaste Activa		
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut		
Gebouwen	0	0
Machines, apparaten en installaties	<u>182.768</u>	<u>29.328</u>
Totaal materiële vaste activa met economisch nut	182.768	29.328
Financiële vaste activa		
Kredieten	2.646.679	3.076.197
Vlottende Activa		
Uitzettingen	2.268.468	3.240.156
Overlopende activa	40.562	47.754
Liquide Middelen	<u>9.329.914</u>	<u>9.233.120</u>
Totaal vlottende activa	11.638.944	12.521.030
Totaal	14.468.391	15.626.555
Passiva		
Vaste Passiva		
Eigen vermogen	0	0
Resultaat vóór verliesverrekening	-59.928	-755.129
Bijdrage GR-gem. in exploitatieres.	<u>59.928</u>	<u>755.129</u>
Eigen vermogen ult. verslagperiode	0	0
Vaste schulden	<u>617.290</u>	<u>617.578</u>
Totaal vaste passiva	617.290	617.578
Vlottende Passiva		
Netto vlottende schulden	13.771.664	14.912.756
Overlopende Passiva	<u>79.437</u>	<u>96.221</u>
Totaal vlottende passiva	13.851.101	15.008.978
Totaal	14.468.391	15.626.556

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa met economisch nut		2019		2018
	€	182.768	€	29.328

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	(Gebouwen) Verbouwingen	(Machines, apparaten en installaties) Automatisering	Inventaris	Totaal
Stand per 1 januari 2019				
Aanschafwaarde	2.043.677	2.885.187	1.008.293	5.937.157
Cumulatieve afschrijvingen	2.043.677	2.872.130	992.022	5.907.829
Boekwaarde	-	13.057	16.271	29.328
Mutaties in 2019				
Investeringen	-	158.788	11.914	170.701
Desinvesteringen	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	13.057	4.204	17.261
	-	145.731	7.710	153.440
Stand per 31 december 2019				
Aanschafwaarde	2.043.677	3.043.975	1.020.207	6.107.859
Cumulatieve afschrijvingen	2.043.677-	2.885.187-	996.226-	5.925.090-
Boekwaarde	-	158.788	23.981	182.768

In 2019 hebben investeringen plaatsgevonden v.w.b. automatisering, telefonie en kantoorinrichting.

Investeringen worden lineair afgeschreven. Verbouwingen worden afgeschreven in 15 jaar. Inventaris en inrichting wordt afgeschreven in 4 of 10 jaar. Automatisering wordt afgeschreven in 4 jaar.

Kredieten		2019		2018
	€	2.646.679	€	3.076.197

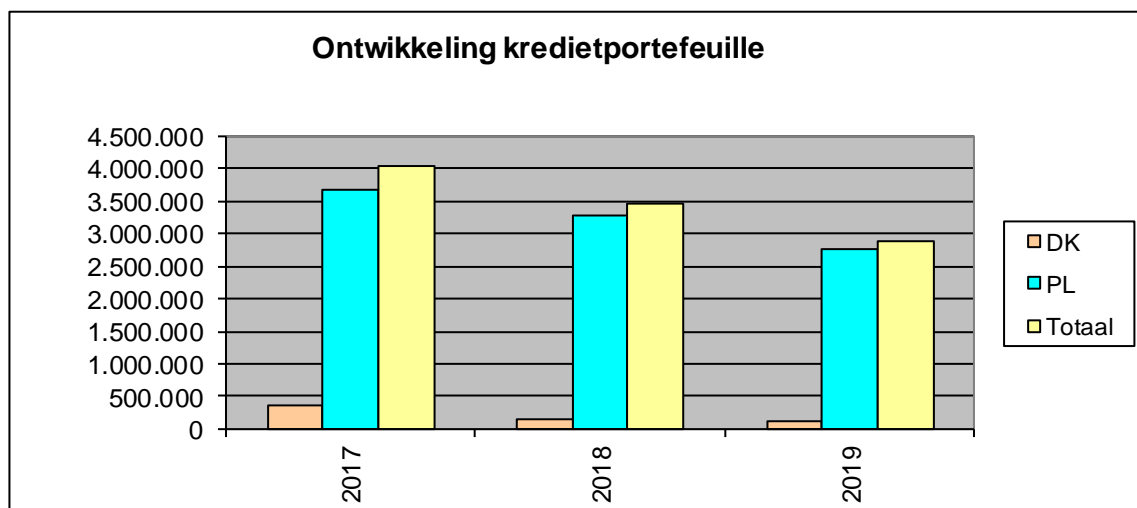
De samenstelling van de kredieten is als volgt:

Persoonlijke leningen	2.772.557	3.296.759
Doorlopende kredieten	104.905	157.697
	2.877.461	3.454.456
Voorziening oninbare kredieten	-230.782	-378.258
	2.646.679	3.076.197

Onderstaand is het verloop van de doorlopende kredieten en persoonlijke leningen van 2017 tot met 2019 weergegeven:

	Persoonlijke leningen (PL)	Doorlopende kredieten (DK)	Totale kredietportefeuille
2017	3.673.505	371.672	4.045.177
2018	3.296.759	157.697	3.454.456
2019	2.772.557	104.905	2.877.461

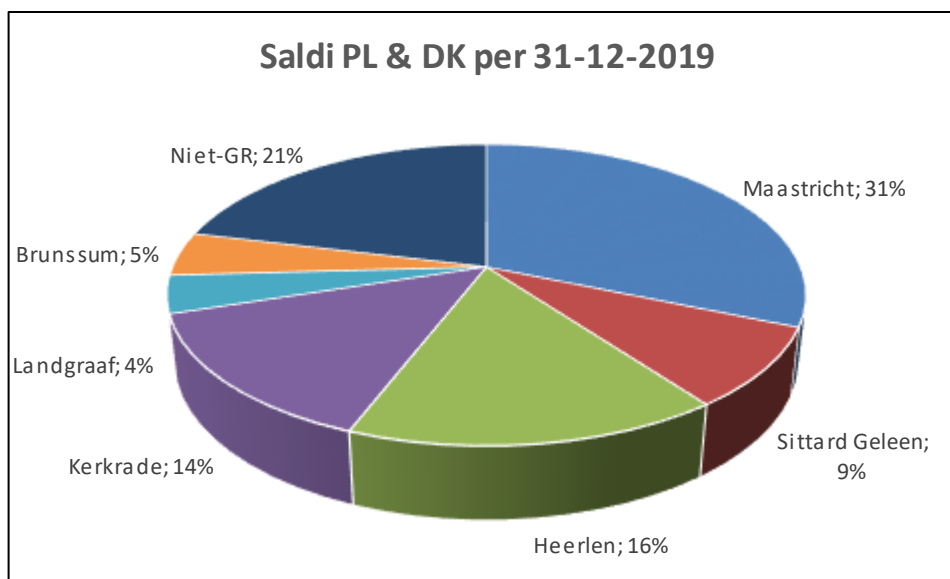
De informatie uit de tabel is vertaald naar de volgende grafiek:

De verdeling van de lening portefeuille is als volgt:

	PL		DK		TOTAAL
	aantal	bedrag	aantal	bedrag	
Maastricht	466	895.631	3	5.531	901.162
Sittard Geleen	162	233.537	8	12.248	245.785
Heerlen	290	423.208	11	37.753	460.961
Kerkrade	212	390.504	5	17.449	407.953
Landgraaf	84	116.547	-	-	116.547
Brunssum	106	119.333	3	16.245	135.579
Totaal GR	1.320	2.178.760	30	89.226	2.267.985
Niet-GR	382	593.797	11	15.679	609.476
TOTAAL	1.702	2.772.557	41	104.905	2.877.461

De verdeling van de lening portefeuille over de GR-deelnemers is in de volgende grafiek inzichtelijk gemaakt.

Voorziening oninbare kredieten:

Kredieten worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Op basis van een integrale beoordeling van de kredietportefeuille is gebleken dat een voorziening ter grootte van € 230.782 nodig is. Dit bedrag bestaat uit een gedeelte betreffende verstrekte kredieten vóór 2005 (€ 162.575) en een gedeelte betreffende kredieten vanaf 2005 (€ 68.207).

Onderstaand worden de voorzieningen over de periode vóór en vanaf 2005 toegelicht.

Voorziening kredieten vóór 2005	2019	2018
Stand van de voorziening per 01-01	286.228	480.757
Dotatie	56.074	45.535
Onttrekking	179.727	240.064
Stand van de voorziening per 31-12	162.575	286.228

Bovengenoemde onttrekkingen betreffen het afboeken van leningen. Deze afboekingen zijn te verdelen in grofweg vier categorieën:

1. De WSNP is na drie jaar afgelopen waardoor cliënt schuldenvrij is;
2. Cliënt komt te overlijden en de eventuele erfgenamen verwerpen de erfenis of de boedel is leeg;
3. Afgewikkelde schuldregelingen;
4. Cliënten zijn vertrokken en onbekend is waarheen, de zogenaamde VOW-clieñten;
5. Dossiers van cliënten die terugkomen van de deurwaarder als gevolg van geen verhaal.

In het volgend overzicht staat per gemeente aangegeven wat het bedrag van de afboekingen is geweest van haar inwoners, inclusief de vermelding van de categorie waarin de afboeking te plaatsen is. Dit betreft de afboekingen van leningen welke zijn verstrekt vóór 2005:

Gemeente	WSNP	Overlijden	Afgewikkelde schuldregeling	VOW/Geen verhaal	Deurwaarder kosten/rente/geen verhaal	Totaal
Brunssum				€ 10.869		€ 10.869
Heerlen		€ 1.859	€ 21.654	€ 33.372	€ 1.734	€ 58.619
Kerkrade	€ 12.368	€ 4.589	€ 28.595	€ 1.112	€ 3.947	€ 50.612
Landgraaf				€ 9.152		€ 9.152
Maastricht			€ 15.484			€ 15.484
Meerssen	€ 13.862					
Roermond		€ 9.686		€ 465		€ 10.151
Sittard-Geleen	€ 1.067	€ 567				€ 1.633
Overige			€ 1.799	€ 7.547		€ 9.346
Totaal 2019	€ 27.297	€ 16.701	€ 67.532	€ 62.516	€ 5.681	€ 179.727
In procenten	15%	9,3%	38%	35%	3%	100%

Totaal 2018	€ 120.446	€ 0	€ 56.737	€ 12.480	€ 50.402	€ 240.064
In procenten	50%	0,0%	24%	5%	21%	100%

Voorziening kredieten vanaf 2005	2019	2018
Stand van de voorziening per 01-01	92.030	106.941
Dotatie	22.599	3.924
Onttrekking	46.422	18.835
Stand van de voorziening per 31-12	68.207	92.030

De kredietportefeuille m.b.t. leningen welke zijn verstrekt vanaf 2005 kent een veel positiever verloop.

De verdeling van de categorieën afboekingen 2019 over de gemeenten is als volgt:

Gemeente	WSNP	Overlijden	Afgewikkelde schuldregeling	VOW/Geen verhaal	Deurwaarder kosten/rente/geen verhaal	Totaal
Heerlen	€ 1.734	€ 1.119	€ 4.807	€ 11.138		€ 18.799
Kerkrade		€ 253		€ 2.643		€ 2.896
Landgraaf		€ 640		€ 138		€ 778
Maastricht	€ 2.243		€ 234	€ 7.706		€ 10.183
Meerssen		€ 580		€ 461		€ 1.041
Roermond	€ 1.935					€ 1.935
Sittard-Geleen			€ 973	€ 2.435		€ 3.408
Overige	€ 232		€ 3.040	€ 3.618	€ 492	€ 7.382
Totaal 2018	€ 6.144	€ 2.592	€ 9.055	€ 28.139	€ 492	€ 46.422
In procenten	13%	6%	20%	61%	1%	100%

Totaal 2018	€ 6.379	€ 783	€ 4.214	€ 6.225	€ 1.235	€ 18.835
In procenten	34%	4%	22%	33%	7%	100%

Uitzettingen		2019		2018
	€	2.268.468	€	3.240.156

De uitzettingen bestaan uit:

	2019	2018
Vorderingen op openbare lichamen	1.487.878	2.332.174
Overige vorderingen	780.590	907.982
Totaal	2.268.468	3.240.156

Vorderingen op openbare lichamen		2019		2018
	€	1.487.878	€	2.332.174

Het vorderingensaldo per 31 december 2019 bestaat uit:

Omschrijving	2019	2018
Deelname GR gemeenten in voorziening kredietport.	456.933	637.158
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	59.928	755.129
Diensten GR-gemeenten	872.161	844.947
Diensten Niet-GR gemeenten	98.857	94.940
Totaal	1.487.878	2.332.174

De totale deelname van GR gemeenten in de voorziening kredietportefeuille bedraagt per 31 december 2019 € 456.933 en kan worden verdeeld over verstrekte kredieten van vóór 2005 € 342.302 en vanaf 2005 € 114.631.

Overige vorderingen		2019		2018
	€	780.590	€	907.982

Dit betreffen de van cliënten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert voor deze cliënten in het kader van de bewindvoering. Onder de kortlopende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de cliënten opgenomen (overige schulden).

Overlopende activa		2019		2018
	€	40.562	€	47.754

De overlopende activa kunnen als volgt worden weergegeven:

Omschrijving	2019	2018
Nog te ontvangen bedragen	19.398	31.268
Vooruitbetaalde bedragen	21.164	16.486
Totaal	40.562	47.754

Nog te ontvangen bedragen

De nog te ontvangen bedragen per 31 december bestaan uit:

Omschrijving	2019	2018
Nog te ontvangen rente	0	227
Overige nog te ontvangen bedragen	19.398	31.041
Totaal	19.398	31.268

De overige nog te ontvangen bedragen betreft hoofdzakelijk de nog te vorderen BTW over het boekjaar 2019 ad € 13.000.

Vooruitbetaalde bedragen

De vooruitbetaalde bedragen per 31 december bestaan uit:

Omschrijving	2019	2018
Vooruitbetaalde huur	465	5.066
Vooruitbetaald onderhoud	8.338	5.177
Vooruitbetaalde verzekeringen	7.515	5.992
Overige vooruitbetaalde bedragen	4.846	251
Totaal	21.164	16.486

<i>Liquide middelen</i>	2019	2018
	€ 9.329.914	€ 9.233.120

De liquide middelen per 31 december bestaan uit:

	2019	2018
Kasmiddelen	1.666	3.236
Bankrekeningen	9.328.248	9.229.884
Totaal	9.329.914	9.233.120

De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Onder de liquide middelen zijn 2 bankrekeningen (inzake schuldhulpverlening en beschermingsbewind) bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) opgenomen waarop de gelden van cliënten worden ontvangen. Deze bankrekeningen worden gebruikt ten behoeve van de betaling van de verschuldigde bedragen aan de crediteuren van cliënten en aan cliënten.

Met BNG is een kredietovereenkomst gesloten die voorziet in rentecompensatie van de alle betaalrekeningen van KBL.

De kredietfaciliteit bij BNG bedraagt maximaal € 1 miljoen. Er zijn geen zekerheden afgegeven.

Eigen vermogen en resultaat		2019		2018
	€	0	€	0
Het eigen vermogen per 1 januari		0		0
Resultaat boekjaar vóór verliesverrekening		59.928-		755.129-
Bijdrage gemeenten in exploitatieresultaat		59.928		755.129
Het eigen vermogen per 31 december		0		0
Af te dragen aan GR-gemeenten		-		-
Eigen vermogen per saldo		0		0

Conform artikel 30 lid 4 wordt een eventueel tekort volgens de verlies- en winstrekening van de bank, voor zover het niet het eigen vermogen kan worden afgeschreven, door de gemeenten vergoed.

Door de bijdrage van de gemeenten in het exploitatieresultaat ad € 59.928 is het eigen vermogen per 31 december 2019 nihil.

Tijdens de bestuursvergadering van 19 januari 2012 is besloten dat het weerstandsvermogen is bepaald op 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening). De berekening van het weerstandsvermogen ultimo 2018 blijkt uit onderstaande opstelling:

Weerstandsvermogen

Lasten excl. mutatie voorziening	9.003.302	8.366.000
Weerstandsvermogen 6%	540.198	501.960
Eigen vermogen na winstbestemming	0	0
Af te dragen aan GR-gemeenten	0	0

Aangezien het eigen vermogen na winstbestemming per ultimo boekjaar nihil is, is er geen terugbetalingsverplichting op grond van artikel 30 lid 3 van de GR verschuldigd.

Over het boekjaar 2018 is het negatieve exploitatieresultaat (€ 755.129) bij de GR-gemeenten in rekening gebracht.

Vaste schulden		2019		2018
	€	617.290	€	617.578

De vaste schulden per 31 december bestaan uit:

	2019	2018
Achtergestelde leningen	617.290	617.578
Totaal	617.290	617.578

Achtergestelde leningen

De diverse gemeenten hebben de achtergestelde leningen gestort, in overeenstemming met de bepaling bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling. Onderstaand volgt een overzicht met hierin gespecificeerd de bedragen per gemeente:

Achtergestelde leningen deelnemers GR	2019	2018
Brunssum	59.674	59.674
Heerlen	121.890	121.890
Kerkrade	91.104	91.104
Landgraaf	60.430	60.430
Maastricht	154.720	154.720
Sittard-Geleen	127.793	127.793
Totaal	615.611	615.611

Achtergestelde leningen uittredende GO leden	2019	2018
Nuth	1.679	1.967
Totaal	1.679	1.967

Totaal achtergestelde leningen	617.290	617.578
---------------------------------------	----------------	----------------

Voor wat betreft de terugbetaling van deze achtergestelde leningen dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de door de uittredende GO-leden gestorte achtergestelde leningen en de door de deelnemers aan GR gestorte leningen.

Terugbetaling en rentevergoeding achtergestelde leningen deelnemers GR

Wanneer de geaccumuleerde batige saldi, vermeerderd met de achtergestelde leningen van de deelnemers op enig moment de nagestreefde solvabiliteit (10%) overschrijden, dan wordt het meerdere deel pro rata in mindering gebracht op de achtergestelde leningen. Gelet op het exploitatieresultaat en de balansposities vindt over 2019 geen gedeeltelijke terugbetaling plaats van de achtergestelde leningen aan de deelnemers van de GR. De leningen zijn renteloos.

Terugbetaling en rentevergoeding achtergestelde leningen uittredende GO-leden

Aflossing aan de GO (Gemeenschappelijk Orgaan) -leden geschiedt jaarlijks, op basis van de daadwerkelijk afgeloste bedragen op de onderliggende kredieten.

De leningen zijn rentedragend, tegen de herfinancieringsvoet van de gemeente zonder opslag (momenteel 0%).

Netto vlottende schulden	2019	2018
	€ 13.771.664	€ 14.912.756

De netto vlottende schulden bestaan uit:

	2019	2018
Overige schulden	11.379.236	11.269.607
Bank	2.392.428	3.643.150
Totaal	13.771.664	14.912.756

Overige schulden	2019	2018
	€ 11.379.236	€ 11.269.607

De overige schulden kunnen als volgt worden weergegeven:

	2019	2018
Crediteuren cliënten	9.324.819	9.230.773
Verplichtingen liquide middelen cliënten	780.590	907.982
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	1.273.828	1.130.852
Totaal	11.379.236	11.269.607

Crediteuren cliënten

Dit betreffen de verschuldigde bedragen aan (crediteuren van) onze cliënten die vanaf januari 2019 tot uitbetaling leiden. Tegenover deze verschuldigde bedragen staan voor hetzelfde bedrag de van cliënten ontvangen gelden. Deze maken deel uit van de onder de liquide middelen vermelde bankrekeningen.

Verplichtingen liquide middelen cliënten

Dit zijn de gelden van cliënten beschermingsbewind waarvan KBL de bankrekening beheert. Onder overige vorderingen staan de van cliënten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert voor hetzelfde bedrag.

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Het crediteurensaldo per 31 december 2018 laat een saldo zien van € 1.273.828. Het saldo wordt grotendeels bepaald door de nog te betalen salariskosten over december 2019 aan de gemeente Maastricht ad € 1.120.741. De gemeente Maastricht voert de salarisadministratie uit ten behoeve van KBL. De openstaande schulden zijn per medio februari 2020 afgelopen.

Bank		2019		2018
	€	2.392.428	€	3.643.150

Deze post betreft de bankrekening (negatieve) eigen middelen van KBL. Met de 2 bankrekeningen van de BNG t.b.v. cliënten (zie liquide middelen) maken ze deel uit van hetzelfde rentecompensatiestelsel.

De eigen middelen van KBL zijn het gehele jaar onder het drempelbedrag ad € 250.000 gebleven zodat er, in het kader van het schatkistbankieren, geen verplichting tot afstorten was in 2019. Zie onderstaande berekening per kwartaal:

Verslagjaar 2019 (bedragen x € 1.000)				
Drempelbedrag	250	250	250	250
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-3.194	-2.273	-2.269	-2.392
Ruimte onder het drempelbedrag	3.444	2.523	2.519	2.642
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Overlopende passiva		2019		2018
	€	79.437	€	96.221

De overlopende passiva kunnen als volgt worden weergegeven:

Omschrijving	2019	2018
Vooruitontvangen bedragen	0	24.333
Overige schulden	79.437	71.888
Totaal	79.437	96.221

Vooruitontvangen bedragen

Het bedrag ultimo 2018 betrof het project financiële zelfredzaamheid van Sittard-Geleen dat eindigde op 1 juli 2019.

Overige schulden

Hier zijn bijv. de nog te betalen kosten inzake de salarisverwerking, ICT en juridisch advies per ultimo boekjaar opgenomen.

Het restant van de overige schulden bestaat verder uit aangegane verplichtingen per 31 december 2019 waarvoor nog geen facturen zijn ontvangen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De jaarlijkse verplichting betreffende met derden aangegane huurverplichtingen onroerend goed bedraagt in totaal € 150.000. De looptijd van het huurcontract is 10 jaar opzegbaar mei 2024. Hierdoor is de totale contractwaarde voor de resterende periode € 650.000.

De overige verplichtingen betreffen voornamelijk onderhoudscontracten betreffende gebouwen ad € 52.000 (contractwaarde resterende periode € 225.000), automatisering ad € 260.000 (contractwaarde € 469.000), telefonie ad € 50.000 (contractwaarde € 124.000) en printers € 10.000 (contractwaarde € 38.000). Daarnaast is er nog een verplichting betreffende de postbezorging ad € 119.000 (contractwaarde € 238.000).

De looptijden van de contracten variëren van 3 tot 10 jaar.

Overzicht van baten en lasten 2019 t.o.v. de begroting (swijziging)

	Realisatie 2019	Begrotingswijziging 2019	Primaire Begroting 2019	Realisatie 2018
Rentemarge	310.542	267.000	299.000	292.807
Baten:				
Intakegesprekken kredietverlening	102.420	100.000	107.000	94.584
Schuldhelpverlening	4.969.499	4.600.000	4.162.000	4.156.911
Budgetbeheerrekening	1.327.706	1.313.000	1.381.000	1.115.419
WSNP verklaringen	675	16.000	38.000	14.742
Bewindvoering	2.118.985	2.129.000	1.982.000	1.869.448
Opbrengst projecten	85.882	50.000	50.000	45.553
Bijdragen gemeenten in exploitatieresultaat	59.928	292.000	0	755.129
Deelname GR-gem. in voorziening kredietport.	78.673	75.000	75.000	49.460
Overige baten	27.666	15.000	15.000	21.407
	8.771.433	8.590.000	7.810.000	8.122.653
Totaal baten	9.081.975	8.857.000	8.109.000	8.415.460
Lasten:				
Salarissen	7.142.507	7.040.000	6.274.000	6.560.282
Overige personeelslasten	117.175	113.000	103.000	121.748
Wachtgelduitkeringen	49.063	30.000	51.000	21.777
Afschrijvingen	17.261	17.000	51.000	54.888
Huisvestingslasten	242.007	245.000	249.000	233.709
Bureau/administratielasten	996.732	928.000	950.000	984.451
Beheerslasten	438.558	409.000	331.000	389.145
Mutatie voorziening	78.673	75.000	75.000	49.460
Totaal lasten boekjaar	9.081.975	8.857.000	8.084.000	8.415.460
Lasten voorgaande boekjaren	0	0	0	0
Totaal lasten	9.081.975	8.857.000	8.084.000	8.415.460
Saldo van baten en lasten	0	0	25.000	0
Mutaties reserves	0	0	-25.000	0
Gerealiseerde resultaat	0	0	0	0

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

BATEN:

Rentemarge		2019		2018
	€	310.542	€	292.807

De rentemarge kan als volgt worden gespecificeerd:

	2019	2018
Rentebaten kredieten	310.859	292.599
Overige rentelasten minus -baten	317-	209
Rentemarge	310.542	292.807

KBL voorziet in haar financieringsbehoefte door eventueel gebruik te maken van debet faciliteiten in rekening-courant. Dit is in 2019 en 2018 niet aan de orde geweest. De stijging van de rentemarge wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere bijdrage van de gemeenten aan de rente van verstrekte kredieten. Verschillen in de rentebaten zijn bovendien ontstaan door correcties op de achterstandsrente bij afboekingen van leningen. De rentebaten betreffen de daadwerkelijk ontvangen rente van cliënten en gefactureerde rente bij gemeenten. De kredietportefeuille is over 2019 per saldo ca. € 600.000 gedaald.

Intakegesprekken kredietverlening		2019		2018
	€	102.420	€	94.584

De intake voor een sociaal krediet heeft tot doel te beoordelen of het mogelijk is om op een sociaal maatschappelijk verantwoorde wijze krediet te verstrekken aan inwoners van de GR- en overige gemeenten in het werkgebied van KBL. Het aantal gefactureerde intakegesprekken zijn in 2019 en 2018 vrijwel gelijk. De hogere opbrengst is het gevolg van de aanpassing van het uurtarief.

Schuldhelpverlening		2019		2018
	€	4.969.499	€	4.156.911

	2019	2018
GR-gemeenten	3.958.975	3.175.312
Niet-GR-gemeenten	640.620	638.280
Betaald door cliënten	369.904	343.319
Schuldhelpverlening	4.969.499	4.156.911

Budgetbeheerrekening		2019		2018
	€	1.327.706	€	1.115.419

	2019	2018
GR-gemeenten	742.525	556.631
Niet-GR-gemeenten	100.735	77.251
Betaald door cliënten	484.446	481.537
Budgetbeheerrekening	1.327.706	1.115.419

WSNP-verklaringen		2019		2018
	€	675	€	14.742
		2019		2018
GR-gemeenten		0		15.078
Niet-GR-gemeenten		675		2.184
Wsnp-verklaringen		675		17.262

De opbrengsten WSNP-verklaringen zijn vanaf 2018 onderdeel van de projecten Oplossen schulden en er worden hier alleen de oude gefactureerde trajecten verantwoord.

Bewindvoering		2019		2018
	€	2.118.985	€	1.869.448
		2019		2018
GR-gemeenten		1.671.770		1.472.174
Betaald door cliënten		447.215		397.274
Beschermingsbewind		2.118.985		1.869.448

Het aantal zaken bewindvoering is in 2019 gegroeid van 923 dossiers naar 971 dossiers. Daarnaast is dit geen statisch aantal. Er vindt instroom, doorstroom en uitstroom in plaats. Met name nieuwe bewindvoeringszaken zijn arbeidsintensief bij het opstarten ervan. Het aantal dossiers Budgetbeheer Maatwerk is van 58 dossiers in 2018 gestegen naar 76 dossiers. Voor het bedrijfsonderdeel beschermingsbewind worden de tarieven jaarlijks wettelijk vastgesteld en is de extra bijdrage beperkt tot de compensatie voor het hogere uurtarief. Deze compensatie boven de normbedragen wordt bij de gemeenten in rekening gebracht.

Opbrengst projecten		2019		2018
	€	85.882	€	45.553

In de afgelopen jaren heeft KBL extra gelden ontvangen voor de uitvoering van projecten. De baten 2019 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Opbrengst	Kosten	Saldo 2019	Overloop 2020
Week van het Geld diverse scholen Brunssum CMWW	2.880	812-	2.068	-
Pilot financiële redzaamheid Sittard-Geleen	24.333	1.241-	23.092	-
Project Vindplaats Schulden Maastricht	65.688	64.511-	1.177	-
Project verduurzaming SHV Sittard-Geleen	60.400	854-	59.546	-
	€ 153.301	€ 67.419-	€ 85.882	€ -

Kosten zijn de direct toewijsbare kosten, niet zijnde de kosten van eigen personeel.

De hierboven genoemde projecten zijn allen in 2019 afgerond.

Bijdragen gemeenten in exploitatieresultaat		2019		2018
	€	59.928	€	755.129

De bijdrage van de GR-gemeenten in het exploitatieresultaat in 2019 is ca. € 695.000 lager dan in 2018.

Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille		2019		2018
	€	78.673	€	49.460

Het bestuur heeft in 2008 besloten om een voorziening te treffen voor de oninbaarheid van de uitstaande kredieten, die voor 2005 verstrekt zijn. Jaarlijks zal worden bepaald hoe hoog de stand van deze voorziening dient te zijn. Daar staat tegenover dat toekomstige afboekingen dan aan deze voorziening kunnen worden onttrokken, waardoor de druk op toekomstige resultaten zal afnemen.

De kredietportefeuille met betrekking tot de leningen welke zijn verstrekt vanaf 2005 kent een veel positiever verloop. De afboekingen op verstrekte leningen vanaf 1 januari 2005 zijn tot nu toe minimaal en ook de achterstanden zijn acceptabel. Desondanks is besloten om ook ten aanzien van deze kredietportefeuille een voorziening voor oninbaarheid op te nemen.

Overige baten		2019		2018
	€	27.666	€	21.407

De overige opbrengsten bestaan voornamelijk uit nagekomen baten van deurwaarders inzake afgewikkelde dossiers. Daarnaast is hier de BTW teruggaaf over 2019 verantwoord ter grootte van € 13.000 en de administratieve afwikkeling van oude balansposten.

KBL kent in haar begroting en jaarrekening geen post onvoorzien, daardoor wordt hiervoor geen verloopoverzicht conform het BBV opgesteld.

LASTEN:

Salarissen		2019		2018
	€	7.142.507	€	6.560.282

De post salarissen bestaat uit:

	2019	2018
Brutolonen	5.599.705	5.175.458
Af: Ziekengeld	-53.408	-72.169
Sociale lasten	820.396	748.790
Pensioenpremies	775.813	708.203
Totaal salarissen	7.142.507	6.560.282

De salariskosten zijn in 2019 per saldo € 582.000 hoger ten opzichte van 2018. De gemiddelde formatie in 2019 en 2018 was circa. 113 resp. 110 fte. De hogere formatie was nodig door de groei van de dienstverlening en invulling van de formatie informatie-management.

De brutolonen zijn in 2019, naast de hogere formatie, hoger als gevolg van functieherwaardering, de indexering conform CAO, de jaarlijkse anciënniteit en promoties naar de eindschaal, hogere premies sociale lasten en pensioenen.

KBL had in december 2019 117 fte (= 132 medewerkers) in dienst heeft tegenover 110 fte (= 127 medewerkers) ultimo 2018.

Van het totale aantal medewerkers heeft 20 fte (= 22 medewerkers) ultimo december 2019 een tijdelijk contract.

De begrotingswijziging 2019 is gebaseerd op een personeelsbestand van gemiddeld 114 fte. Het daadwerkelijk gemiddeld aantal fte is 113.

Per saldo zijn de salariskosten in 2019 ca. € 103.000 hoger dan de begrotingswijziging. In de begrotingswijziging was nog geen rekening gehouden met de consequenties van het actualiseren van de functiebeschrijvingen.

Overige personeelslasten		2019		2018
	€	117.175	€	121.748

De overige personeelskosten bestaan uit:

	2019	2018
Inhuur	53.279	65.993
Overige personeelslasten	63.896	55.755
Totaal overige personeelslasten	117.175	121.748

De overige personeelslasten zijn in 2019 € 5.000 lager dan in 2018.

Inhuur medewerkers

De kosten zijn lager dan in 2018 als gevolg van het tijdelijk inhuren van een bewindvoerder in mei en juni 2018.

De kosten volgens de begrotingswijziging waren € 53.000.

Overige personeelskosten

De kosten zijn hoger dan in 2018 als gevolg diverse arbo- en overige personeelsaan-gelegenheden.

De kosten volgens de begrotingswijziging waren € 60.000.

Wachtgelduitkeringen		2019		2018
	€	49.063	€	21.777

Als gevolg van het beëindigen van diverse tijdelijke contracten zijn wachtgelduitkeringen door het UWV doorbelast aan KBL. Op het gebied van werkloosheid is KBL eigenrisicodragend. De uitkeringen zijn in 2019 ca. € 27.000 hoger dan in 2018. Een aantal voormalige medewerkers heeft meer of langer aanspraak gemaakt op een uitkering. In de begrotingswijziging 2019 zijn de uitkeringen geraamd op € 30.000 en de realisatie is derhalve € 19.000 hoger dan begroot.

Afschrijvingen		2019		2018
	€	17.261	€	54.888

Diverse investeringen hebben het einde van de afschrijvingstermijn bereikt. Per saldo zijn de afschrijvingen t.o.v. 2018 met ca. € 38.000 gedaald. In 2019 is in totaliteit ca. € 171.000 aan uitgaven geactiveerd i.v.m. migratie ICT/telefonie en inrichtingskosten kantoor. Voor een detailweergave van de afschrijvingslasten verwijzen wij naar de toelichting bij de materiële vaste activa. In de begrotingswijziging 2019 zijn de afschrijvingen geraamd op € 17.000 en zijn er derhalve geen verschillen.

Huisvestingslasten		2019		2018
	€	242.007	€	233.709

De huisvestingslasten 2019 bestaan uit:

	2019	2018
Huur	149.545	140.939
Service	51.783	51.783
Energie	14.008	14.008
Overige huisvestingslasten	26.671	26.980
Totaal huisvestingslasten	242.007	233.709

De huisvestingslasten laten een lichte stijging van ca. € 8.000 ten opzichte van 2018 zien. In de begrotingswijziging 2019 zijn de huisvestingslasten geraamd op € 245.000. De realisatie is derhalve vrijwel gelijk aan de begrotingswijziging.

Bureau/administratielasten		2019		2018
	€	996.732	€	984.451

De bureau/administratielasten 2019 bestaan uit:

	2019	2018
Inventaris en automatisering	584.105	533.012
Kantoorbenodigdheden en drukwerk	57.623	39.860
Telefoon en porti	218.515	267.147
Lidmaatschappen en abonnementen	22.828	22.959
Overige bureau/administratielasten	113.662	121.473
Totaal bureau/administratielasten	996.732	984.451

De bureau- en administratielasten zijn in 2019 ca. € 12.000 hoger ten opzichte van 2018. De kosten van automatisering en telefoon/porti vormen de grootste kostenposten binnen deze categorie. De kosten van automatisering zijn hoger en de kosten van porti zijn lager als gevolg van de aanbesteding postbezorging.

In de begrotingswijziging 2019 zijn de bureau- en administratielasten geraamd op € 928.000. De realisatie is derhalve € 69.000 hoger dan begroot. Met name de hogere kosten van automatisering veroorzaken de verschillen tussen de realisatie en de begroting. Er zijn hogere kosten automatisering door de verbeteracties archiefbeheer, digitalisering en de implementatie van cyber security.

Beheerslasten		2019		2018
	€	438.558	€	389.145

De beheerslasten 2019 bestaan uit:

	2019	2018
Reis en verblijf	44.616	41.193
Studie	66.231	55.846
Accountantskosten	45.114	43.800
Administratieve dienstverlening	97.362	85.867
Advisering	151.852	130.036
Incasso	1.820	5.651
Overige beheerslasten	31.563	26.751
Totaal beheerslasten	438.558	389.145

De beheerslasten stijgen in 2019 t.o.v. 2018 met € 49.000. Dit is met name het gevolg van de studie-, advieskosten en kosten van administratieve dienstverlening. De advieskosten zijn voornamelijk hoger door het aanpassen van de werkprocessen en informatiemanagement.

De beheerslasten in 2018 zijn € 30.000 hoger dan de begrotingswijziging.

Mutatie voorziening		2019		2018
	€	78.673	€	49.460

De mutatie voorziening heeft betrekking op de gehele kredietportefeuille en is het resultaat van de beoordeling op oninbaarheid ultimo boekjaar en de afboekingen in 2019.

Analyse afwijkingen t.o.v. de begroting (swijziging)

In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) is bepaald dat organisaties per programma verantwoording dienen af te leggen over hun uitgaven in relatie tot de begroting. Aangezien KBL één programma uitvoert, beperkt deze verantwoording zich tot de totale exploitatielasten. De werkelijke lasten in het boekjaar 2019 bedragen € 9.082.000. De lasten conform de begrotingswijziging 2019 bedragen € 8.857.000. De begroting is hiermee overschreden met een bedrag van € 225.000. De grootste verschillen worden onderstaand toegelicht:

- De personele lasten zijn € 126.000 hoger dan de begrotingswijziging. Deze overschrijding wordt met name veroorzaakt door de financiële consequenties van het actualiseren van de functiebeschrijvingen. Hier is bewust geen rekening mee gehouden omdat niet bekend was of en hoeveel de financiële impact zou zijn. De vervanging van langdurig zieken is in 2019 zo sober mogelijk opgelost. De kosten van externe inhuur zijn vrijwel gelijk aan hetgeen begroot is. Dit betreft externe inhuur van medewerkers door middel van payroll contracten. De overige personeelslasten zijn iets hoger dan begroot. De wachtgeldverplichtingen zijn hoger dan begroot. Een aantal voormalige medewerkers heeft meer of langer aanspraak gemaakt op een uitkering.
- De afschrijvingslasten zijn conform de begrotingswijziging.
- De huisvestingslasten zijn € 3.000 lager dan de begrotingswijziging als gevolg van minder incidentele posten.
- De bureau- en administratielasten zijn € 69.000 hoger dan de begrotingswijziging. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere kosten van automatisering:
 - Er zijn meer kosten noodzakelijk gebleken in verband met het digitale archief, cyber security en noodzakelijke software aanpassingen.
- De beheerslasten zijn € 30.000 hoger dan de begrotingswijziging. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere kosten van advisering:
 - Er zijn meer advieskosten noodzakelijk gebleken in verband met procesoptimalisaties en personeelsaangelegenheden.
- De mutatie voorziening m.b.t. de kredietportefeuille is € 4.000 hoger dan begroot. Hier staat de Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille tegenover voor hetzelfde bedrag.

Begrotingsrechtmatigheid

KBL kent maar 1 programma. Onderstaand wordt het verschil tussen de vastgestelde begrotingswijziging 2019 (4 juli 2019 vastgesteld) en de realisatie over 2019 weergegeven:

Begrotingsafwijking	Conclusie: onrechtmatig maar telt niet mee voor oordeel	Conclusie
225.000	225.000	akkoord

Motivering van de conclusie:

De lasten volgens de realisatie over 2019 zijn per saldo € 225.000 hoger dan de begrotingswijziging over 2019. De verschillen ontstaan in navolging van door het Bestuur goedgekeurd, bestaand beleid en waren niet te voorzien in de maand van vaststelling.

Het bestuur is tijdens de bestuursvergaderingen en op de afgesproken informatiemomenten via de voor- en najaarsmarap tijdig en correct op de hoogte gesteld van de verwachte kostenoverschrijding.

Het Algemeen Bestuur heeft in dit kader aangegeven dat de kostenoverschrijding derhalve niet hoeft te worden meegewogen bij de beoordeling van de jaarrekening 2019.

Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead

Conform de richtlijnen van het BBV (Notitie Overhead) is in onderstaand overzicht de verdeling van de totale lasten in directe kosten en overhead weergegeven:

		2019	2018
Salarissen	Directe kosten	€ 5.356.880	€ 4.920.211
	Overhead	€ 1.785.627	€ 1.640.070
	Totaal	€ 7.142.507	€ 6.560.282
Overige personeelslasten	Directe kosten	€ 87.881	€ 91.311
	Overhead	€ 29.294	€ 30.437
	Totaal	€ 117.175	€ 121.748
Wachtgelduitkeringen	Directe kosten	€ -	€ -
	Overhead	€ 49.063	€ 21.777
	Totaal	€ 49.063	€ 21.777
Afschrijvingen	Directe kosten	€ -	€ -
	Overhead	€ 17.261	€ 54.888
	Totaal	€ 17.261	€ 54.888
Huisvestingslasten	Directe kosten	€ -	€ -
	Overhead	€ 242.007	€ 233.709
	Totaal	€ 242.007	€ 233.709
Bureau- en administratielasten	Directe kosten	€ 188.247	€ 229.184
	Overhead (deels)	€ 53.095	€ 60.922
	Totaal	€ 241.343	€ 290.106
	Overhead (geheel)	€ 755.389	€ 694.346
		€ 996.732	€ 984.452
Beheerslasten	Directe kosten	€ -	€ -
	Overhead	€ 438.558	€ 389.145
	Totaal	€ 438.558	€ 389.145
Mutatie voorziening	Directe kosten	€ -	€ -
	Overhead	€ 78.673	€ 49.460
	Totaal	€ 78.673	€ 49.460
Totale directe kosten		€ 5.633.009	€ 5.240.706
Totale overhead		€ 3.448.967	€ 3.174.754
Totale lasten		€ 9.081.975	€ 8.415.460

De verdeling heeft plaatsgevonden op basis van fte per functie, beloningen per functie en schattingen.

Overzicht van structurele en incidentele baten en lasten

	Realisatie 2019 Totaal	waarvan: structureel	incidenteel
Rentemarge	310.542	310.542	0
Baten:			
Intakegesprekken kredietverlening	102.420	102.420	-
Schuldhelpverlening	4.969.499	4.969.499	-
Budgetbeheerrekening	1.327.706	1.327.706	-
WSNP verklaringen	675	675	-
Bewindvoering	2.118.985	2.118.985	-
Opbrengst projecten	85.882	85.882	-
Bijdragen gemeenten in exploitatieres.	59.928	59.928	-
Deelname GR-gem. in voorz. kred.port.	78.673	78.673	-
Overige baten	27.666	27.666	-
	8.771.433	8.771.433	0
Totaal baten	9.081.975	9.081.975	0
Lasten:			
Salarissen	7.142.507	7.142.507	0
Overige personeelslasten	117.175	117.175	0
Wachtgelduitkeringen	49.063	49.063	0
Afschrijvingen	17.261	17.261	0
Huisvestingslasten	242.007	242.007	0
Bureau/administratielasten	996.732	947.155	49.577
Beheerslasten	438.558	318.929	119.629
Mutatie voorziening	78.673	78.673	0
Totaal lasten boekjaar	9.081.975	8.912.770	169.205
Lasten voorgaande boekjaren	-	-	-
Totaal lasten	9.081.975	8.912.770	169.205
Saldo van baten en lasten	0	169.205	-169.205
Mutaties reserves	0	-169.205	169.205
Gerealiseerde resultaat	0	0	0

Onderstaand volgt een beknopte toelichting op de incidentele lasten per kostensoort:

De bureau- en administratielasten betreffen lasten inzake informatiemanagement en cyber security.

De beheerslasten betreffen advieskosten in het kader van diverse aanbestedingen, procesoptimalisatie, functiewaardering en managementinformatie.

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht volgens de indirecte methode	2019	2018
	€	€
Bedrijfsresultaat vóór verliesverrekening	-59.928	-755.129
Afschrijvingen (en overige waarde veranderingen)	17.261	54.888
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	844.296	20.877
Overige Vorderingen	127.393	57.999
Overlopende activa	7.191	4.476
Overige Schulden	109.630	412.689
Overlopende passiva	-16.784	-70.459
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	59.928	755.129
	1.148.914	1.235.598
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.088.987	480.469
Financiële baten	-	-
Financiële lasten	-	-
	-	-
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.088.987	480.469
Investerings in immateriële en materiële vaste activa	-170.701	-16.817
Desinvesteringen materiële vaste activa	-	-
Mutaties financiële vaste activa	429.518	381.281
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	258.817	364.464
Ontvangsten uit langlopende schulden	-	0
Aflossing van langlopende schulden	-	0
Mutatie achtergestelde leningen	-288	-823
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-288	-823
Mutatie liquide middelen	1.347.516	844.110
Stand liquide middelen 1/1	6.937.486	4.745.860
Stand liquide middelen 31/12	5.589.970	5.589.970
Mutatie liquide middelen	-1.347.516	844.110

Het kasstroomoverzicht bevat tevens de mutaties van middelen die door KBL beheerd worden ten behoeve van de cliënten.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) beschrijft de publicatieplicht en toetsing aan de maximale bezoldigingsnorm van salarissen van topfunctionarissen. Hierna zijn van de topfunctionarissen (directeur, voormalig directeur en waarnemend directeur) van KBL weergegeven hoe de bezoldiging over 2019 zich verhoudt tot de maximum bezoldigingsnorm van de WNT ad € 194.000 op jaarbasis. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Bedragen x € 1	dhr. R.C.H. van den Tillaar
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte) als deeltijdfactor in fte	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloningen plus belastbare onkostenvergoedingen	104.611
Beloningen betaalbaar op termijn	18.034
<i>Subtotaal</i>	122.645
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000
-/- Onverschuldigde betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	-
Totale bezoldiging	122.645
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2018	
Bedragen x € 1	dhr. R.C.H. van den Tillaar
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte) als deeltijdfactor in fte	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloningen plus belastbare onkostenvergoedingen	102.164
Beloningen betaalbaar op termijn	16.851
<i>Subtotaal</i>	119.014
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000
-/- Onverschuldigde betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	-
Totale bezoldiging	119.014

De inschaling is conform het functiehuis van KBL.

De bestuursleden van KBL worden op basis van de wet aangemerkt als topfunctionarissen. Zij ontvangen echter geen bezoldiging, ook niet in 2019. Onderstaand volgt een overzicht van de bestuursleden in 2019:

Naam topfunctionaris	Functie
Dhr. P. van Zutphen	Voorzitter bestuur
Mevr. K. Schmitz	Bestuurslid
Dhr. J. Janssen	Bestuurslid
Dhr. C. Wilbach	Bestuurslid
Dhr. H. Wiermans	Bestuurslid
Dhr. S. L'Espoir	Bestuurslid

Toerekening taakvelden

Taakvelden	Begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil tussen begroting na wijziging met realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4 Overhead	3.101	3.091	10	3.364	3.364	-	3.449	3.280	169	85	(84)	169
0.8 Incidentele baten/lasten	-	-	-	-	-	-	-	169	(169)	-	169	(169)
6.71 Maatwerk dienstverlening	5.008	4.993	15	5.493	5.493	-	5.633	5.633	0	140	140	0

Ondertekening jaarrekening

De jaarrekening is door de directeur en het Dagelijks Bestuur opgemaakt te Geleen op 2 april 2020.

Dhr. R. van den Tillaar
Directeur

Dhr. P. van Zutphen
Voorzitter DB

Vaststelling van de jaarrekening

Geleen, 2 april 2020

De jaarrekening is door het Algemeen Bestuur vastgesteld te Geleen op 2 april 2020.

Dhr. P. van Zutphen
Voorzitter AB

Overige gegevens

Statutaire bepalingen betreffende resultaatbestemming

Als gevolg van artikel 30 van de statuten van de gemeenschappelijke regeling is het volgende bepaald ten aanzien van het exploitatieresultaat:

- Artikel 1: Het batig saldo van de verlies- en winstrekening van de bank wordt ten gunste van het risicofonds geboekt
- Artikel 2: Bedraagt het saldo van de rekening 'risicofonds' voor de in lid 1 bedoelde bijboeking meer dan een door het algemeen bestuur vast te stellen percentage van het uitstaand kapitaal, dan wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld geboekt op een afzonderlijke reserverekening
- Artikel 3: Indien en voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5
- Artikel 4: Een eventueel tekort volgens de verlies- en winstrekening van de bank wordt, voor zover het niet van de in lid 2 bedoelde reserverekening kan worden afgeschreven door de gemeenten vergoed.
- Artikel 5: Door de gemeenten wordt in de vergoeding in het vorige lid bedoeld, bijgedragen als volgt:
- a. In de helft van het totaal te vergoeden bedrag naar verhouding van het bevolkingscijfer van elke gemeente tot het totale bevolkingscijfer van alle deelnemende gemeenten

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg te Geleen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2019.
- De balans per 31 december 2019.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggevingen andere toelichtingen.
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol WNT 2019. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van de impact van het coronavirus

Het coronavirus heeft ook invloed op de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg. In de toelichting op pagina 32 in de jaarrekening (grondslagen voor de waardering voor activa en passiva en resultaatbepaling) heeft het management de huidige impact en haar plannen om met deze gebeurtenissen of omstandigheden om te gaan toegelicht. Ook geeft zij aan dat het op dit moment voor hen niet goed mogelijk is om in te schatten wat de invloed van het coronavirus is op de financiële prestaties en gezondheid van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 90.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves bedraagt, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 BADO.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 90.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Bestuursverslag.
- Paragrafen
- Organisatie en ontwikkelingen
- Kerngegevens
- Overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen.. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties en het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling. Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht Airport, 9 april 2020

Deloitte Accountants B.V.

Paraaf voor identificatiedoeleinden:

L.M.M.H. Banser RA RC EMFC